

1. QUÈ ÉS AQUEST DOCUMENT?

La Subdirecció General d'Avaluació Ambiental va rebre a primers de 2013 de la Comissió Territorial d'Urbanisme de l'àmbit metropolità de Barcelona, l'Avanç de planejament del **Pla director urbanístic per a la delimitació i ordenació del Centre Direccional de Cerdanyola del Vallès**, que inclou l'informe de sostenibilitat ambiental preliminar (ISA preliminar), per tal d'emetre el document de referència per a l'avaluació ambiental del Pla, d'acord amb el que disposa la Llei 6/2009, de 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes.

Un cop rebut l'ISA preliminar, i d'acord amb l'esmentada Llei 6/2009, el Departament de Territori i Sostenibilitat engega el procés de consulta a les administracions públiques afectades i el públic interessat.

En data 14/03/2013, l'Associació Cerdanyola Via Verda va rebre una carta signada pel XXXXXX XXXXXXX, Cap del Servei de Plans i Programes de la Subdirecció General d'Avaluació Ambiental del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya en què hi deia entre altres coses:

“El motiu de la **consulta**, doncs, és demanar-vos les vostres aportacions en relació amb els aspectes assenyalats anteriorment, així com el nivell de detall en què han de ser desenvolupades. A tal efecte, s'estableix un període de consulta d'**un mes.**” (sic)

La totalitat del que segueix a continuació és la resposta de l'Associació Cerdanyola Via Verda (ACVV) en aquesta **consulta**.

2. OBJECTIU GENERAL D'AQUEST DOCUMENT

L'objectiu General del present document és presentar les propostes que l'Associació Cerdanyola Via Verda (ACVV) reivindica des de la seva fundació l'any 1998 per a les 395 hectàrees que ocupa el Pla Director del Centre Direccional de Cerdanyola del Vallès, referides principalment a:

- **preservar totalment i millorar la connectivitat del corredor ecològic entre els dos parcs naturals del Vallès Occidental, el parc natural de Collserola i el parc natural de Sant Llorenç del Munt, així com preservar i millorar les 395 hectàrees afectades com a matriu biològica en sí mateixa** i, per tant, evitar qualssevol tipus de desenvolupament urbanístic a la zona.
- **desprogramar definitivament les infraestructures de transport que l'afecten, incloses les previstes a l'interior del Parc Natural de Collserola, i utilitzant-ne les existents per a ús prioritari del transport públic en detriment del privat.**

Així com d'altres propostes que la ACVV, com a associació de caràcter ciutadà i com a membre de la Plataforma ciutadana Cerdanyola sense Abocadors, ha anat formulant i reivindicant a mida que l'opinió pública ha anat coneixent amb més profunditat la idiosincràsia d'un territori afectat greument per sòls contaminats, alguns altament tòxics i perillosos per a la salut humana i pel medi ambient, a causa que nombrosos grans clots produïts per l'extracció d'argila van ser convertits en abocadors omplint-los de residus de tota mena, inclosos industrials i, en la major part, de manera incontrolada.

La conjuntura econòmica actual fa innecessaris socialment bona part dels objectius urbanístics d'aquest Pla Director del Centre Direccional.

Els objectius econòmics d'aquest Pla urbanístics ja eren innecessaris socialment en l'època de la gran especulació urbanística prèvia a l'esclat, llargament anunciat, del fenomen econòmic conegut aleshores com a "bombolla immobiliària". Eren socialment innecessaris sobretot per la grandària desproporcionada dels plans parcials de 2002 i de 2005. Actualment, aquests objectius són, a més a més d'innecessaris socialment, obsolets i incongruents amb la realitat socioeconòmica. Responen, en tot cas, a necessitats jurídic-financeres d'agents públics i privats i no de rendibilitat social, amb el greuge que **destrueixen el territori innecessàriament, de manera irreversible, en un moment en què la comunitat científica ens alerta de la irreversibilitat dels efectes del canvi climàtic si no revertim la situació urgentment.**

Cas que a Cerdanyola del Vallès calgui construir-hi habitatges, aquests s'haurien d'ubicar en espais disponibles al casc urbà actual, i mai en un nombre superior a les necessitats socials, necessitats aquestes que haurien de quedar paleses en els estudis oportuns. I diem això perquè en els mitjans de comunicació han aparegut notícies en els darrers temps, sorprenentment (i sospitosament) coincidint amb l'impuls donat des de l'administració competent a aquest Pla Director. Són notícies que comenten la necessitat que, suposadament, té l'àrea metropolitana de Barcelona de nous habitatges. És per això que assenyalem que calen estudis molt rigorosos que palesin científicament, emprant metodologies matemàtiques rigoroses i consensuades tant científicament com social, l'existència d'aquesta suposada necessitat. Per comprovar el que diem veure-ho a:

MÉS DE 79 MIL HABITATGES BUITS A CATALUNYA:

<http://www.tv3.cat/videos/4466071/MES-DE-79-MIL-HABITATGES-BUITS-A-CATALUNYA>

Catalunya té un estoc de 79.331 pisos nous:

<http://www20.gencat.cat/portal/site/habitatge/menuitem.39860aa1c207a7a76167dd21b0c0e1a0/?vgnextoid=8ee783612d419210VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=8ee783612d419210VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=detall&contentid=818c0cf7fc8dc310VgnVCM200009b0c1e0aRCRD>

La Generalitat contractarà vigilants per evitar l'ocupació de 150 habitatges buits

<http://www.catalunyapress.cat/cat/notices/2013/02/la-generalitat-contractara-vigilants-per-evitar-l-ocupacio-de-150-habitatges-buits-76968.php>

D'altre banda, cas que sigui necessària la ubicació d'empreses al municipi, caldria utilitzar, mitjançant les eines jurídiques i urbanístiques que s'escaiguin, espais industrials disponibles i avui dia obsolets que hi ha a Cerdanyola en zones degradades i abandonades d'antics polígons industrials, molt pròxims a la Universitat Autònoma de Barcelona i ben comunicats, com la Clota o Polizur. Amb aquesta ubicació s'assolirien 3 objectius fonamentals:

1. Oferir espais per a la ubicació de noves empreses lligades a la tecnologia i a la investigació.
2. Rehabilitar espais degradats a causa de l'abandó d'antigues indústries.
3. Aturar la destrucció del corredor ecològic entre el Parc Natural de Collserola i el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt

Per concloure l'exposició dels objectius generals d'aquestes al·legacions, cal afegir que tot el que hem exposat fins aquí queda legitimat en els Estatuts d'aquesta associació, com per exemple:

- **Preservar el medi ambient i el patrimoni natural i cultural de Cerdanyola del Vallès.**
- **Preservar el model de decreixement com el més eficaç en l'equilibri ambiental i la sostenibilitat del medi.**

3. PRESERVAR LA TOTALITAT DE LA VIA VERDA

La **Via Verda Sant Llorenç-Collserola** és un projecte ambiental per salvar de la urbanització la faixa de terrenys que connecten els dos parcs del Vallès Occidental: el de Sant Llorenç del Munt i el de Collserola.

Es tracta d'una àrea de molt interès per poder consolidar a la plana del Vallès, espais lliures de tipus agrícola, boscos i alguns llocs que, tot i contenir algunes edificacions, el seu caràcter és el d'espai lliure i no el de continu urbà.

Dins la **Via Verda** hi ha les planes entre Sabadell i Terrassa; la serra de Galliners, entre Rubí i Sant Quirze; i les planes entre Cerdanyola i Sant Cugat.

La visió estreta dels plans urbanístics i dels promotors immobiliaris condueix a urbanitzar extensament la pràctica totalitat de la plana del Vallès. Per contra, creiem que en mig de la plana cal preservar espais lliures que ajudin a mantenir-ne el caràcter i envoltar les ciutats i pobles d'espais de qualitat. En aquest sentit, **els espais lliures han d'estar el màxim de connectats possible i han de formar conjunts de magnitud important, ja que no es tracta de salvar unes petites illes verdes entre la urbanització de la resta.**

A Cerdanyola del Vallès la Via Verda és l'espai que ocupen les 395 hectàrees del Pla Director del Centre Direccional. Defensem la preservació de la totalitat dels espais on encara no s'ha consolidat la urbanització, desprogramant-los i considerant-los no urbanitzables, per evitar-ne jurídicament l'afectació urbanística, millorant-ne les condicions biològiques, recuperant-ne la funció ecològica, millorant-ne la qualitat dels cursos d'aigua, de torrents i rieres, protegint-ne els aquífers, impeding-ne el pas de cap més infraestructura de transport i utilitzant-ne les existents per a ús prioritari del transport públic en detriment del privat.

La preservació com a espais lliures de la totalitat del territori comprès dins del Pla que a dia d'avui no s'han urbanitzat, ha d'anar acompanyada de l'impuls d'infraestructures i de tecnologia necessàries per garantir, millorar i incrementar la continuïtat ecològica, biològica i ambiental, com és, per exemple, el soterrament de la via ferroviària al seu pas pel territori comprès en aquest Pla Director, i solucionar l'obligació de resoldre l'Ecoeducte de la B-30, entre altres.

Així mateix proposem:

- La desprogramació de la reserva viària del túnel Central.
- La desprogramació de la reserva viària del túnel d'Horta.
- La desprogramació del vial de Cornisa, desprogramant-ne la variant urbana, coneguda com a ronda Sud. Més encara tenint en compte que això darrer ha estat sol·licitat per majoria absoluta en el Ple municipal de Cerdanyola del Vallès del 28 de febrer de 2013.
- Eliminar el projecte de línia ferroviària que travessaria el parc natural de Collserola des de Barcelona en direcció a Cerdanyola del Vallès i/o Sant Cugat del Vallès per seguir més enllà, i

optar per la millora de l'eix ferroviari interurbà Barcelona-Glòries-túnel Meridiana/coll de Montcada- Cerdanyola.

– Preveure en el Pla Urbanístic la zonificació i **inclusió dels costos en les despeses d'urbanització** de les infraestructures, **com a part obligatòria de la nova fase d'obres d'urbanització, el Tramvallès**, de Montcada a Ripollet, passant àmpliament pel nucli urbà de Cerdanyola, pel Parc Tecnològic i fins l'estació FCG-UAB i, d'aquí, anant a Badia, Barberà del Vallès i Sabadell. Tenint sempre com a prioritat **utilitzar les infraestructures existents** per a vehicles privats evitant obrir nous vials, ja que, com hem dit més amunt, es tracta de **fomentar el transport públic massiu de passatger en detriment dels vials per a us de vehicles privats**

4. PER QUÈ ELS PLANS DE 2002 I 2005, I TAMBÉ L'OPCIÓ 3 DE L'AVANÇ DEL PLA DIRECTOR, PRESERVEN UN PETIT TRAM DEL CORREDOR ECOLÒGIC DE LA VIA VERDA?

Aquest apartat l'introduïm en aquesta fase de consulta de l'ISA preliminar per la seva rellevància ambiental.

Si els Plans parcials de 2002 i més encara el de 2005, i l'alternativa núm. 3 de l'Avanç del PDU, van preveure i preveu la preservació d'una petita part de la totalitat del corredor ecològic de la Via Verda entre els parcs naturals de Collserola i de Sant Llorenç de Munt, no va ser pas per benvolença i ambició ambiental dels promotors urbanístics. No va ser per la benvolença i l'ambició ambiental de l'INCASÒL, de l'Ajuntament de Cerdanyola, del Consorci del Centre Direccional, o dels agents privats que conserven les seves finques edificables, ni tampoc dels que les han anat adquirint posteriorment. Si els anteriors Plans parcials del Centre Direccional van preveure la preservació com a espai lliure d'aquesta petita porció del corredor ecològic entre els dos parcs naturals del Vallès Occidental va ser gràcies a una lluita ciutadana dura, llarga i perseverant que, orfes de vies fefaents de Participació Ciutadana, es va lliurar contra els agents públics i privats que aleshores programaven especular amb el sòl arreu del país destruint el territori amb finalitats purament crematístiques en una disbauxa econòmica que ens ha conduït a l'atzucac de la crisi actual. El cas de Cerdanyola del Vallès és especialment greu perquè preveia, i a la vista de l'Avanç del Pla Director encara preveu, la destrucció d'un territori fonamental per a la preservació de la biodiversitat.

Cal tenir en compte que aquest Pla Director és, de lluny, el Pla Urbanístic més “gran” de Catalunya. Volem dir que és el que destrueix més espais lliures d'una tacada, el que més edificabilitat preveu tota de cop. Aquesta és, al nostre entendre, una planificació nefasta del territori, ja que, en tot cas, segons la legislació urbanística del nostre país, el territori s'hauria de planificar a poc a poc, amb plans que anessin donant resposta a necessitats socials estudiades, validades i concretes en cada cas, amb una progressió “sostenible” i no pas amb 395 hectàrees de cop. A no ser que fos per a protegir-les com a espais lliures, atenent que són part d'un connector biològic, i atenent, també, la imperiosa necessitat de decreixer amb l'objectiu de capgirar l'atzucac ambiental del canvi climàtic.

La lluita social i política a què ens referim en aquest apartat, a dia d'avui, continua vigent per seguir guanyant espais lliures del **corredor ecològic** de la Via Verda entre els dos parcs naturals esmentats, però ara amb una nova vessant: aconseguir que es declari sòls contaminats i es descontaminin els espais contaminats greument, com ara l'abocador de Can Planas o el Montserrat 2, i es recuperin els que estan degradats, a causa que sumen un total de 17 abocadors.

5. ÉS NECESSARI UN PLA DIRECTOR QUE MANLLEVA LES COMPETÈNCIES MUNICIPALS ? DOS MOTIUS AMBIENTALS CABDALS.

Aquest apartat l'introduïm en aquesta fase de consulta de l'ISA preliminar per la seva rellevància ambiental.

Aquest és un Pla director urbanístic que té per objecte la delimitació i l'ordenació d'un sector d'interès supramunicipal per a l'execució directa d'actuacions d'especial rellevància social i econòmica i de característiques singulars, finalitats previstes en l'article 56 del TRLU (text refós de Llei d'urbanisme). Atès que es tracta d'un pla de rang jeràrquic superior als instruments urbanístics que ordenaven l'àmbit fins a la data, l'ordenació que estableixi el present Pla director urbanístic substituirà i derogarà les determinacions tant del planejament urbanístic general municipal com del planejament parcial actualment vigents.

Volem fer constar que hi ha dos únics motius principals que justifiquen la declaració del Centre Direccional com a espai d'interès supramunicipal. **Dos motius ambientals cabdals.** Són els següents:

Primer.- El primer objectiu que justifica l'existència de l'actual Pla Director Urbanístic és la preservació com a espais lliures de la totalitat de territori de les 395 hectàrees del Pla que encara no han estat urbanitzades a data d'avui. Aquest és l'únic motiu que justifica l'existència del Pla Director. Perquè un Pla Director ho és en tant que té una especial rellevància social, ambiental i sobretot econòmica ja que destruir-lo tindria un cost econòmic molt alt. Això seria, en tot cas, el que el dotaria d'un autèntic interès supramunicipal. És a dir, **només el fet que la preservació d'aquest territori facilita notablement la biodiversitat d'un territori que va molt més enllà del propi municipi, abastant dos parcs naturals. Justifica aquest tipus de tramitació.** Només això justificaria aquesta importància d'interès supramunicipal.

El que hem exposat fins ara és el que dota d'un autèntic interès supramunicipal el Pla Director. Però, tanmateix, encara hi ha un altre motiu que justifica l'existència d'aquest Pla Director Urbanístic perquè també té un interès supramunicipal, és el següent:

Segon.- El segon objectiu que justifica l'existència de l'actual Pla Director urbanístic és la neteja i descontaminació, segons el que estableix la Llei 22/2011, de 28 de juliol, dels 17 abocadors que s'estenen al llarg i ample de les 395 hectàrees del Pla. Hi ha 17 espais degradats, alguns dels quals són manifestament contaminats del sòl, del subsòl, de l'aigua subterrània i de l'aire, a causa de l'abocament de molts milions de tones de residus altament tòxics, com ho és l'abocador de Can Planas i, ateses les legislacions vigents a Europa, a l'Estat espanyol i a Catalunya, aquests espais s'han de recuperar ambientalment, sigui descontaminant-los en els casos més greus, sigui posant-t'hi els remeis adients en cada cas. Atès que aquesta contaminació la van propiciar les administracions públiques amb responsabilitats polítiques en la gestió dels residus a Catalunya i a l'àrea metropolitana al llarg de dècades, atès que aquests residus provenien no del propi municipi sinó de diferents llocs del territori, i atès que els abocaments de residus tòxics obeïen a una política de residus decidida per les administracions supramunicipals com són l'Agència de Residus de Catalunya i la seva antecessora, la Junta de Residus de Catalunya, així com l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i les seves antecessores: l'Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus i abans la Corporació Metropolitana. Atès tot això, es conclou que aquest territori requereix d'una actuació urgent i extraordinària, de caràcter supramunicipal, per tal de descontaminar-lo, restaurar-lo i recuperar-ne totalment la qualitat ambiental.

6. EN AQUEST AVANÇ DE PLA, NO HI HA CAP JUSTIFICACIÓ PER A LA TRAMITACIÓ ESTABLERTA A L'ARTICLE 56 DEL TRLU.

Aquest apartat l'introduïm en aquesta fase de consulta de l'ISA preliminar per la seva rellevància ambiental.

En canvi, observem que el present document segueix insistint, exactament igual que els plans anteriors, en una ocupació injustificada, especuladora i destructora de l'espai natural, programant construir encara més hectàrees i amb més volum edificatiu. La qual cosa no està justificada per cap necessitat ni econòmica, ni social, ni ambiental.

Per tant, en tant que aquest Pla Urbanístic és una rèplica quasi idèntica dels plans de 2002 i de 2005, no està en cap cas justificat que se sotmeti al tràmit previst en el Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'Urbanisme, amb les modificacions introduïdes per la Llei 3/2012, de 22 de febrer, de modificació del Text refós de la Llei d'urbanisme per la que recull en el seu article 56.1.g) la possibilitat de tramitar plans directores urbanístics per a la delimitació i ordenació de sectors d'interès supramunicipal per a l'execució directa d'actuacions d'especial rellevància social o econòmica o de característiques singulars. En qualsevol cas aquesta decisió és absolutament arbitrària perquè no hi ha cap canvi substancial en el propi Avanç del Pla que ho justifiqui, ni tampoc està justificat en cap document ni en cap resolució oficial.

En tot cas, si fos necessari urbanitzar, aquesta urbanització no seria d'interès supramunicipal, encara que sabem que l'especulació no té fronteres. Ni, en cas de necessitar urbanitzar, caldria ocupar l'àmbit del corredor ecològic de la Via Verda entre Collserola i Sant Llorenç del Munt. Vegem-ho: La construcció d'habitatges és possible en altres indrets dins del casc urbà del municipi, en un nombre considerable si fos necessari.

La creació d'un pol d'atracció per a empreses de caràcter tecnològic i científic queda garantida per la presència de la UAB, del Parc Tecnològic del Vallès i, com no, del Síncrotró, el qual quedaria a prop dels dos anteriors però enmig d'un espai natural privilegiat, net ja de contaminació per abocadors.

No obstant això, **la ubicació de noves empreses es podria promoure atès que en el municipi de Cerdanyola del Vallès hi ha espais en zones d'antigues indústries avui dia tancades i en runes, com són Polizur i la Clota que, d'altra banda, estan molt propers a la UAB, el Síncrotró i el Parc Tecnològic mitjançant els dos ponts sobre la AP7 i, alhora, ben comunicats amb la resta del territori mitjançant la AP7, la B-30 i la C-58, sense haver d'entrar dins del casc urbà ni de Cerdanyola ni de cap altre municipi. Un altre avantatge de la nostra proposta és que en aquesta zona d'emplaçament de noves empreses les estacions de ferrocarril hi són més properes que allà on les preveu el Pla Director, al Parc de l'Alba. Ens referim a les estacions de RENFE i dels FFCC de la Generalitat ubicades al campus de la UAB. Per últim posar de relleu que, cas de ser acceptades les nostres propostes, guanyaríem espais lliures, alhora que rehabilitaríem antics espais industrials periurbans avui molt degradats.**

Volem fer constar que si en lloc d'un Pla Director s'estigués tramitant un Pla parcial ordinari, les nostres propostes serien exactament iguals. En tot cas, afirmem que tal com està plantejat l'Avanç del Pla, no considerem oportú que sigui tramitat segons l'article l'article 56 del TRLU.

Cal considerar que, data d'avui, **aquest Pla Director i, per tant, l'Avanç del Pla amb què treballem, podria ser nul** ja que la zona no ha estat degudament declarada d'interès

supramunicipal. La resolució del conseller de data 24 de desembre de 2012 en relació als acords presos per la Comissió de política territorial i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya va acordar:

.-Iniciar el Procediment de formulació del Pla director Urbanístic per a la delimitació i ordenació del Centre Direccional de Cerdanyola.

.- Encarregar a la Secretaria de Territori i Mobilitat la redacció del document, a través dels serveis tècnics de l'Incasòl,

Aquesta resolució del Conseller no incorpora cap acord que faci referència al reconeixement del Centre Direccional de Cerdanyola del Vallès com a sector d'interès supramunicipal, ni recull els criteris utilitzats que justifiquin de forma fefaent l'esmentada classificació del sector, ni, tampoc, les diferències substancials que l'haurien de diferenciar necessàriament dels dos Plans anteriors que foren tramitats com a Plans parcials ordinaris. És més, a la llum de l'Avanç del Pla queda palesat que no hi ha aquestes diferències que justificarien un canvi tan substancial en la seva tramitació.

Volem deixar clar que en aquest Avanç del Pa Urbanístic no està en cap cas justificat que es manlevin les competències urbanístiques de l'Ajuntament de Cerdanyola, entenent per Ajuntament el plenari complet. Considerem que l'Ajuntament de Cerdanyola, mitjançant el Ple municipal complet, ha de participar directament en la redacció i en la tramitació del Pla.

També volem deixar palès que en cap cas està justificat que ni la redacció ni la tramitació ha d'estar en mans del Consorci del Centre Direccional, perquè no representa la ciutadania de Cerdanyola, ja que considerem que el Consorci no té legitimitat democràtica per suplir les funcions del Ple municipal; això és així perquè, malgrat està format per dues institucions Públiques, Ajuntament i Incasòl, actua d'esquenes a la ciutadania, està totalment mancat de transparència en les seves actuacions i no respecta sovint ni compleix les lleis que emparen el dret de la ciutadania a la informació i participació en matèria de medi ambient i d'urbanisme.

7. LA CONTAMINACIÓ ATMOSFÈRICA DEL SECTOR

El 31/07/2012 la Generalitat de Catalunya va prendre l'acord GOV/82/2012, pel qual es declaren com a zona de protecció especial de l'àmbit atmosfèric, pel contaminant diòxid de nitrogen, diversos municipis de les comarques del Baix Llobregat, del Vallès Occidental i del Vallès Oriental, entre els quals està Cerdanyola del Vallès. Hores d'ara està pendent d'aprovació, per acord de Govern de la Generalitat, el Pla d'actuació per millorar la qualitat de l'aire 2011-2012.

Davant d'aquesta evidència seria incongruent aprovar un Pla Director del Centre Direccional com el que es planteja en aquest document, perquè empitjoraria notablement la qualitat de l'aire en lloc de capgirar-ne la situació, que és el que cal pel bé de les persones i del medi ambient. Aquest és un motiu més per a la preservació com a sòl no urbanitzable.

8. LES VORES DEL PARC NATURAL DE COLLSEROLA

És d'especial interès que el Pla Director del Centre Direccional tingui especial cura en el tractament de les vores del parc natural de Collserola, amb el qual llanda.

Cal evitar cap nova edificació ni vialitat entre la carretera de Cerdanyola a Sant Cugat, la BP-1413, i la riera Major, també coneguda com a riera de Sant Cugat. Cal també traslladar les edificacions legalitzades a un altre indret i enderrocar les que hi siguin a precari, així com clausurar definitivament les activitats econòmiques il·legals que hi ha a la zona.

En particular, cal mencionar el fet que edificar a prop de la riera Major agreujaria notablement el risc d'inundació i el perill per a les persones i els béns de la zona d'aigües avall en què aquesta riera transcorre encaixonada entre habitatges del barri de Montflorit, a Cerdanyola el Vallès.

Entre la carretera BP-1413 i el parc natural de Collserola, cal evitar que el Pla Director mantingui o incrementi la contaminació acústica i lluminosa, així com el risc d'incendis. Ans al contrari, en aquesta zona sensible de les vores del parc natural, les úniques intervencions a fer són les que facilitin la millora ambiental de l'espai natural protegit amb què llanda, tot suprimint tant la Contaminació que hi ha en l'actualitat com evitant-ne de nova. El Pla Director ha d'executar les actuacions necessàries per tal d'eradicar-les totalment.

En aquest punt cal esmentar que aquests Avanç del Pla Director que se'ns presenta, en lloc d'aprofitar l'ocasió per millorar les condicions ambientals i la preservació dels espais lliures d'edificacions, el que fa és empitjorar notablement la realitat pel que fa a la preservació ecològica de les vores del Parc Natural de Collserola.

Segons Avanç del Pla Director del Centre Direccional i aquest document d'ISAP, per donar compliment a les resolucions judicials dictades, concretament a aquelles que es deriven del contenciós interposat per Puigfel en relació amb els anteriors instruments de planejament, es programa com a edificable amb Parc de la Ciència sòl del sector sud que fins ara era urbanitzable no programat, i això és una passa enrere en l'objectiu de donar a les vores del Parc Natural de Collserola un tractament ambientalment exigent i necessari atesa la gran destrucció de territori arreu de l'àrea metropolitana i del Vallès, i tenint en compte el greu impacte vers la situació d'irreversibilitat del canvi climàtic en què estem entrant com a civilització.

Alguns dels espais als quals ens referim en aquest punt, avui dia estan qualificats de parcs i jardins urbans de nivell metropolità (clau 6C). Així mateix hi ha una porció de finques d'aquest sector qualificada com a parc forestal (clau 27. Parcs forestals que cal conservar en àrees de bosc preexistent). Aquest Pla Director ha de facilitar-ne la programació com a espais lliures i millora-ne la qualitat ambiental perquè esdevinguin espais naturals.

La idiosincràsia de què està dotat aquest Pla Director ve marcada notablement pel fet que llanda, en tota la seva línia sud, amb el Parc Natural de Collserola, cosa que hauria de propiciar un disseny molt més curós i ambicions ambientalment que, d'altra banda, la qualificació prèvia del sòl permet. En alguns indrets de sòl urbanitzable no programat a què ens estem referint, que actualment propietat de Puigfel SA i/o SACESA, hi ha unes naus industrials a precari que estan sotmeses al seu enderroc quan l'autoritat competent ho determini. Ara, amb motiu d'aquest Pla Director, s'haurien d'enderrocar, tal com preveu la normativa urbanística, per dotar en aquest territori de les condicions ambientals pròpies de les vores del parc natural de Collserola. Cal afegir que aquestes naus alberguen des de fa dècades unes activitats econòmiques de Puigfel SA i/o SACESA, que mai, durant dècades i fins avui, han disposat de la llicència ambiental preceptiva; és més, la llicència ambiental els ha estat reiteradament denegada per l'administració local i autonòmica amb competències en la matèria, sense que a dia d'avui ningú hagi dictat la clausura de les esmentades activitats il·legals (expedient núm. AR-42/96 I expedient 2006LAM21 a nom de PUIGFEL SA, a l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès)

La Modificació del Pla general metropolità (MPGM) i el Pla parcial aprovats definitivament l'any 2002 han estat declarats nuls en virtut de la Sentència del Tribunal Suprem de 20 d'abril de 2011 (que estima parcialment el

recurs de cassació contra la STSJC núm. 84, de 26 de gener de 2007), per considerar aquest tribunal que l'exclusió del sector sud del Centre Direccional no estava correctament justificada i, en conseqüència, és contrària a Dret. Hi ha eines urbanístiques, jurídiques, econòmiques i polítiques per complir amb aquesta sentència i, alhora, evitar la urbanització del sector sud del Pla, tot preservant-ne i millorant-ne els valors com espais lliures integrats al parc natural de Collserola.

Així doncs, per concloure, tal com s'ha dit a l'inici d'aquest punt, és d'especial interès que el Pla Director del Centre Direccional tingui especial cura en el tractament de les vores del parc natural de Collserola, amb el qual confronta. És per això que cal evitar cap nova edificació ni vialitat entre la carretera de Cerdanyola a Sant Cugat, la BP-1413, i la riera Major, també coneguda com a riera de Sant Cugat. Cal també traslladar les edificacions legalitzades que hi ha a un altre indret i enderrocar les que hi siguin a precari, així com clausurar les activitats econòmiques il·legals.

I, per concloure, **volem assenyalar que hi ha disponible el model que ha seguit l'Ajuntament de Sant Cugat per a la protecció de la Torre Negra, zona urbanitzable que no s'executa perquè políticament s'ha decidit que la seva protecció com a espai natural és absolutament prioritària. Només cal copiar-ne el model de gestió.**

9. REQUISITS I CRITERIS DERIVATS DE LES RESOLUCIONS JUDICIALS DE NUL·LITAT DICTADES PELS TRIBUNALS.

Aquest apartat l'introduïm en aquesta fase de consulta de l'ISA preliminar per la seva rellevància ambiental.

Pel que fa al compliment de les resolucions judicials de nul·litat dels plans de 2002 i 2005, expressem el següent:

1. Sobre la inclusió del sector sud del Centre Direccional, en el punt 8 ja ens hem referit amb claredat a la necessitat de preservar del sector sud del Pla com a espai natural adjacent al Parc natural de Collserola, així com a la necessitat de cercar instruments jurídics, urbanístics, econòmics i polítics per complir amb la sentència judicial sense malmetre l'espai natural. En últim cas és pot aplicar el mateix model que al paratge de la Torre Negra, a Sant Cugat del Vallès, que és molt similar en aquest.
2. Pel que fa a la masia de Can Xercavins, hem de celebrar que es compleixi la sentència judicial i es preservi de l'enderroc.
3. Pel que fa a què la tramitació del Pla inclogui l'Informe de Sostenibilitat Ambiental de Plans i Programes, celebrem que així sigui, i n'esperem una exigència ambiental ambiciosa a causa de 3 característiques que doten de singularitat aquest Pla Director:
 - a) per trobar-se Cerdanyola del Vallès dins d'una zona de protecció especial de l'àmbit atmosfèric pel contaminant diòxid de nitrogen que, pel bé de la salut de la població, necessita que s'apliquin mesures per disminuir-ne la contaminació i, per tant, evitar tota intervenció que empitjori la situació (veure acord GOV/82/2012).
 - b) la presència de fins a 17 espais degradats, alguns dels quals són, segons els nombrosos estudis existents, abocadors tòxics químicament actius que contaminen el medi a través de les aigües subterrànies amb lixiviats i de l'aire amb la dispersió de gasos tòxics i també cancerígens, i que necessiten ser descontaminats (aquest aspecte s'aprofundirà en punts successius d'aquest document).

- c) el fet que les 395 hectàrees de sòl afectat pel Pla són part del corredor ecològic a Cerdanyola del Vallès entre els dos Parcs Naturals del Vallès Occidental, garant de la biodiversitat del parc natural de Collserola, a la qual cosa se suma que tota la franja sud del Pla és d'especial interès natural a causa que afect el límit del parc natural i necessita d'especial cura en el tractament ambiental de la zona.
4. Pel que fa al **“sistema de gestió”** referit a les sentències, aquest Pla Director del Centre Direccional que ara es presenta en fase d'**Avanç del Pla, segueix sense complir amb la gestió per expropiació**. No s'ha modificat el fet que **l'administració competent ha expropiat els petits i mitjans propietaris, però no ha expropiat els grans propietaris. És el cas de Puigfel, Trenor i Margenat, per exemple. Els Plan anteriors van atorgar “alliberaments urbanístics” que, en realitat, no ho són, i altres formes de compensacions urbanístiques, com a propietaris de sòl i/o d'edificabilitats, o altres tipus de drets urbanístics sense haver estat expropiats**

Aquestes diferències en la “gestió” han de ser resoltes en aquest Pla Director i que s'actui en conseqüència i igualtat amb tots i cadascun/a dels i les propietaris/es del sòl pel que fa al sistema e gestió per expropiació, que és intrínsec al Centre Direccional.

10. MARC LEGAL

Aquest apartat l'introduïm en aquesta fase de consulta de l'ISA preliminar per la seva rellevància ambiental.

El document ISA preliminar, a la pàgina núm. 7, esmenta la legislació en que s'emmarca. Si bé aquest llistat de legislació és exhaustiu, hi manca una de molt important tenint en compte **la presencia de 17 abocadors contaminats en les 395 hectàrees del PDU**.

Ens referim a la necessitat que aquest document ha de tenir molt present i s'ha de regir pel que s'estableix a la **Llei 22/2011, de 28 de juliol de residus i sòls contaminats, atès que en el sector hi ha un nombre molt significatiu de sòls contaminats** a causa del rebliment amb residus d'antics clots d'extracció d'argila. Podem afirmar que en les 395 hectàrees d'aquest Pla Director hi ha la concentració més alta d'abocadors de residus de tota Catalunya, alguns altament tòxics i contaminants del medi ambient, i no és de rebut que aquesta legislació, la Llei 22/2011, de 28 de juliol, no aparegui en el recull legislatiu que regeix el Pla.

És imprescindible tan pel que fa a la necessitat de declarar sòl contaminat en aquells casos en què la normativa ho requereixi, com en aquells en què la voluntat política ho hagi determinat (veure punt 18. d'aquest document).

L'aplicació rigorosa de la Llei Llei 22/2011, de 28 de juliol, també és un requisit legal indispensable per a fer, amb motiu d'aquest PDU, les anotacions pertinents en el Registre de la Propietat i en les escriptures públiques, tant de la declaració de sòl contaminat quan s'escaigui, com a l'abocador de Can Planas, com de les activitats potencialment contaminants que s'han dut a terme amb anterioritat que poden afectar, o que segons els estudis existents afecten de manera fefaent, a la salubritat de les parcel·les. Això s'ha de fer amb les parcel·les afectades pels 17 abocadors que apareixen a la pàgina núm. 32 de l'ISA preliminar.

Aquest requisit legal no es va complir en el Pla parcial del Centre Direccional de 2002. Tampoc es va tenir en compte en el posterior Pla de 2005, ni durant el tràmit d'aprovació definitiva ni en les

posteriors i successives modificacions puntuals i successives del PGM i del Pla parcial, tot i que aleshores no només existia la Llei 10/1998 de residus, sinó que era vigent el Reial Decret 9/2005.

Singles legislacions estableixen la relació d'activitats potencialment contaminants del sòl i els criteris i estàndards per a la declaració de sòls contaminats, i estableixen **l'obligació dels propietaris de finques en les que s'haguessin realitzat activitats potencialment contaminants de declarar aquesta circumstància en les escriptures que documentin la transmissió de drets sobre aquelles.**

A més a més, tot això va quedar reflectit l'any 2006 a la pàgina 64 del document "*Taxació conjunta dels drets de propietat i altres drets (sòls, vols, drets reals i indemnitzacions) inclosos en la relació de bens i drets de l'àmbit urbanístic del Pla parcial Centre Direccional de Cerdanyola del Vallès (Barcelona)*", document que fou aprovat per la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès amb data de 27 de juny de 2006 i publicat al DOCG núm. 4701 de 21 d'agost de 2006. Cal posar de relleu que el document de taxació conjunta esmentat, a la pàgina 65 incloïa un llistat de les finques en què s'hi havia detectat contaminació del sòl i, per tant, quedava clara la obligació de complir la normativa esmentada.

Tanmateix, cap parcel·la afectada, tret de PAVIVAR, no té a data d'avui cap nota al respecte al Registre de la Propietat. Tot i que gràcies als estudis existents avui coneixem més a fons els espais degradats i contaminats de tot el Pla i aquestes anotacions registrals es farien amb més seguretat aprofitant la tramitació d'aquest Pla Urbanístic.

Per últim, en aquest punt és necessari **reivindicar el compliment de les determinacions i prescripcions tècniques i jurídiques que s'establiren específicament per l'abocador de Can Planas, en què les anotacions registrals sobre activitats contaminants del sòl s'han de fer no només per donar compliment a la legislació vigent, sinó també per donar el degut compliment a les normes establertes a les llicències d'instal·lació i activitat** en el reblliment del terral amb residus industrials perillosos A tal d'exemple, vegem-ho en el següent document del qual disposen de còpia tant l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès com l'Agència de Residus de Catalunya:

Document expedit per l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès.

Data: 14 de setembre de 1990

Registre General de Sortida: 14.09.90/007284

Adreçat a: Entidad Metropolitana de Serv. Hidr. y Tratamiento de Residuos- C/ 62 N° 420 Sector A (Zona Franca) 08004-BARCELONA.

Assumpte: Licencia Instalación Actividad.

Participo a Vd. que el Teniente Alcalde de Fomento, Trabajo y Servicios, con fecha de hoy ha dictado la siguiente Resolución:

Visto el expediente tramitado con arreglo al Reglamento de Actividades Molstas, Insalubres, Nocivas y Peligrosas de 30 de noviembre de 1981 y en uso de las facultades que me han sido delegadas por la Resolución de Alcaldia de 3 de julio de 1987, he RESUELTO:

CONCEDER la Licencia de Instalación que se detalla a continuación, de cuerdo con el proyecto presentado, previo pago de las Tasas orrespondientes y con arreglo a las prescripciones que igualmente se indican.

TITULAR DE LA LICENCIA: Entidad Metropolitana de Servicios Hidráulicos y Tratamientos de Residuos.

ACTIVIDAD: Eliminación de residuos industriales mediante vertido controlado.

EMPLAZAMIENTO: Can Planas

EXPTE. Nº: A.R. 46/89

Prescripción núm. 11º.- Finalizados los trabajos de deposición autorizados, y en el transcurso del periodo de garantía inicial, los propietarios de los terrenos, tendrán que hacer las anotaciones correspondientes en el Registro de la Propiedad relativas a las servidumbres del uso posterior.

Aquest document l'hem esmentat només a tall d'exemple, ja que aquest requisit legal apareix en altres documents d'atorgament de llicències d'instal·lació i d'abocaments.

No s'ha complert en cap moment aquest requisit legal. **Eludir les anotacions registrals ha permès que el sòl contaminat o potencialment contaminat fos taxat a uns preus d'expropiacions que res tenen a veure amb la qualitat real del sòl expropiat.**

La redacció d'aquest Pla Director del Centre Direccional de Cerdanyola del Vallès no pot eludir actualment complir la legalitat vigent pel que fa al Registre de la Propietat en un tema ambientalment tant greu com és la contaminació que causen els abocadors presents en 17 llocs de les 395 hectàrees afectades.

11. PREEXISTÈNCIES

Al document d'ISAP s'hi llegeix el següent paràgraf:

Dins de l'àmbit del PDU hi ha un conjunt de preexistències consolidades, derivades del desenvolupament del planejament anterior, que és necessari mantenir, i que condicionen l'ordenació. Des de l'any 2005 fins a la data s'han anat consolidant parts importants de la urbanització, avui completament acabats i en servei, i instal·lacions de la importància estratègica del sincrotró, on la possibilitat de la seva implantació va ser un dels objectius fonamentals pels quals, l'any 2005, es va portar a terme la modificació del planejament de l'any 2001.

A això que recull l'ISA preliminar cal afegir-hi que la zona coneguda com a “Parc de l'Alba” o “Parc de la Ciència” és l'únic lloc on s'hi ha urbanitzat i construït edificis fins a data d'avui. En aquesta zona a més a més del Sincrotró hi ha un edifici de CaixaBanc (La Caixa) i un altre de l'empresa Sener, una planta de cogeneració energètica, una botiga de ceràmiques i, no ho oblidem: **l'Abocador Elena, clausurat tot just l'any 2012, ubicat al costat del Sincrotró.**

12. L'ABOCADOR ELENA

Ens sorprenen que l'ISA preliminar es refereixi a l'abocador Elena només amb aquest paràgraf:

“Es tracta d'un abocador de bales d'ecoparc realitzat segons les normatives actuals per l'actual AMB. En aquest cas, els efectes ambientals han estat avaluats i corregits per l'ARC, i per tant, s'està portant a terme en les condicions de seguretat i garanties ambientals que aquest organisme creu convenient” (SIC)

Vist aquest breu text, en primer lloc volem assenyalar que el fet que l'AMB “avaluï o corregeixi” no garanteix la salubritat del lloc, vegis sinó els problemes de l'Abocador de Can Planas, “gestionat, avaluat i corregit” per l'AMB des de 1984 fins a data d'avui, per fer-se una idea de com “avalua i corregeix” aquesta entitat pública i sospesar si és garant de “seguretat i garantia” ambiental. Nosaltres, l'ACVV, com a entitat ciutadana firmem rotundament que NO i l deixar-ho palès expressament en aquest document de caràcter ambiental.

Entenem que l'ISA preliminar és un document ambiental prou important i per això és necessari dedicar l'espai que es mereix aquest abocador que ha omplert l'últim clot existent dins les 395 hectàrees. És l'abocador nombre 17. És important sobretot perquè és una de les suposades “estrelles” de la gestió dels residus al nostre país, un model d'abocador que els gestors públics que el van promoure el publicitaven com una meravella de la tècnica en matèria de gestió finalista de residus. L'abocador Elena, l'abocador del segle XXI segons deien els promotors, s'ha volgut exportar a altres indrets del país (Sant Martí del Bages-Callús, Sant Jordi Desvalls, etc). Sense anar més lluny, a Cerdanyola mateix s'ha volgut promoure “l'Elena 2” en l'últim gran clot existent al municipi, al barri de Bellaterra, a Can Fatjó dels Aurons. Altre cop les mateixes institucions de sempre: Agència de Residus de Catalunya, EMA, Ajuntament i, com no pot ser d'altre manera a Cerdanyola del Vallès: PUIGFEL SA.

Però arreu del territori la ciutadania s'alça iradament contra aquesta instal·lació al seu municipi. I és que l'Elena ha sigut un nyap, que segons el Diccionari de l'Institut 'Estudis Catalans significa “cosa no gens reeixida, mal feta”. I com amb la resta d'abocadors presents al Pla, amb l'Elena tenim nyap per dècades.

L'abocador de residus urbans Elena, oficialment conegut com a “Dipòsit Controlat de bales d'Ecoparc Elena”, va començar a omplir-se l'any 2006. La construcció de l'abocador, el reblliment, els treballs de clausura i la gestió post-clausura s'ha adjudicat a PUIGFEL SA. L'AMB n'és l'administració *responsable* en primer terme, com en gairebé tots els abocadors existents a la zona.

L'any 2009 les administracions competents (EMSHTR, ARC i Ajuntament) van modificar la llicència ambiental amb l'objectiu d'incrementar les tones diàries de residus que s'hi dipositaven. A partir d'aquest moment **l'abocador va començar a pudir. La pudor se sentia fins més enllà d'1,5 km.** i arribava fins el casc urbà actual de Cerdanyola del Vallès. La població va començar a manifestar queixes a l'Ajuntament (de manera idèntica als anys 1980-85 amb la part que s'omplia aleshores de l'abocador de Can Planas, clausurat l'any 1995). Davant **l'evidència de les fortes pudors** que s'ensumava a tanta distància de l'abocador el Servei de Medi Ambient municipal es va posar en contacte amb EMSTHER, actualment AMB.

Els fets que narrem estan documentats a l'hemeroteca local, tan digital com en paper, i hi ha vídeos penjats a YouTube en què regidors de l'Ajuntament de Cerdanyola donen raó dels motius que EMSTHER (ara AMB) va donar aleshores com a causa de les fortes pudors: en un primer moment deien que eren els camions que traslladaven les bales, que estaven bruts, i en segon lloc que a les xemeneies que expel·leixen els gasos a l'aire els hi mancava un filtre, filtre que van procedir a instal·lar. Malauradament, amb els filtres ja instal·lats les pudors es van perllongar amb idèntica intensitat i distància, fins ben entrat l'any 2012 en què van començar els treballs de clausura amb capes d'argila. No obstant, hem de ir que **actualment l'abocador Elena segueix pudent de manera permanent en un radi de 300 metres, com a mínim.**

Cal assenyalar que des de l'inici d'aquest abocador hi ha hagut ciutadania interessada a rebre informació sobre el funcionament quotidià d'aquesta instal·lació, i molt especialment sobre el resultat dels controls perceptius periòdics del contingut de les bales de residus. Aquest interès ciutadà l'Associació Cerdanyola Via Verda, que subscriu les presents al·legacions, va manifestar

aquest requeriment d'informació per escrit d'avant l'Ajuntament de Cerdanyola, en tant que és l'administració que pot vehicular les demandes a les administracions supramunicipals.

Mai va ser atès aquest dret d'accés a la informació ambiental. A dia d'avui la gestió de l'abocador és absolutament opaca a la ciutadania i així ha estat sempre.

No és d'estranyar, doncs, que **en la gestió d'aquest abocador s'hagin produït irregularitats que han estat silenciades**, com és el cas que el mes de març de 2011, després d'unes pluges torrencials (veure dades de pluviometria d'aquelles dates) la gran piscina d'aigües pluvials estava plena no pas d'aigües pluvials sinó de lixiviats, i per damunt del límit que s'estableix a la normativa. Que l'abundant escorrentia d'aigua de pluja entre les bales de residus arrossegui lixiviats a la piscina d'aigües pluvials no és estrany, i així queda reflectit a la llicència ambiental de 2009 que permetia gairebé doblar les tones diàries dipositades. El que sí és estrany, i **contrari a la llei, és que aquesta piscina excepcionalment plena de lixiviats es buidés amb una bomba d'extracció connectada a una mànega que sortia del recinte clos de l'abocador i anava a parar, directament, a l'escomesa d'aigües pluvial de la via pública** més propera fent baixada. Disposem de nombroses fotografies molt eloqüents d'aquest episodi de gestió il·legal i també va quedar recollit a l'hemeroteca local, tant digital com en paper.

Aquest fet que hem narrat seria irrellevant si no fos que, **al llarg de dècades en que s'han reblert amb residus els 17 clots assenyalats per aquesta ISAP del PDU, i en la manca de gestió post-clausura de tots ells, el descontrol, la negligència i la irresponsabilitat cap a la salut de les persones i el medi ambient ha estat una constant, i encara ho són a dia d'avui. Tant per la manca de gestió post-clausura com per la negativa a descontaminar els més perillosos, al voltant del qual aquest Pla Director vol ubicar milers d'habitatges.**

És difícil entendre perquè aquest document d'ISA preliminar que en diversos llocs fa referència a què actualment es coneixen molt millor el territori afectat, no esmenti la necessitat fer un estudi de pudors de l'abocador Elena amb l'objectiu de posar-hi solució. Així doncs, ho fem constar nosaltres.

En aquest punt, per un motiu de responsabilitat social i ambiental, volem aprofitar per a fer una petició: **Demanem** que el Departament de Territori i Sostenibilitat i l'Agència Catalana de Residus, facin complir la normativa vigent i desenvolupin amb més voluntat política un canvi en el model de polítiques i ampliació d'estratègies de producció i gestió de residus més preventives, sostenibles i recuperadores.

Que s'apliqui l'Acord de moratòria de construcció i ampliació d'abocadors i que no s'autoritzi cap nou ni ampliació d'abocadors al país sense que es desenvolupi un procés de debat i consens al territori sobre les necessitats d'infraestructures i canvi de model de gestió de residus. **Cal una planificació i consens al territori de les polítiques, del nou Programa de Gestió de reius arreu dels territoris.**

Cal desenvolupar polítiques i instruments reals de prevenció i recuperació material dels residus a Catalunya, que facin complir els principis comunitaris de la normativa europea de la jerarquia ecològica de la gestió dels residus i la responsabilitat ampliada del productor, tant pels residus municipals com pels industrials. Obligació i eina eficient per aconseguir bons resultats de reducció i aprofitament material dels residus, i per aplicar polítiques i pràctiques de producció neta i d'ecodisseny de productes abans de produir-los i tancar el cicle dels materials, criteris implícits de **l'Estratègia Catalana Residu Zero.**

Ara és el moment de canviar de model de gestió de residus a Catalunya amb el disseny del nou Programa general de gestió de residus de Catalunya (2013-2020), on sigui possible invertir les tendències actuals de 30% de recuperació de residus i 70% de tractament de final de canonada, per

aconseguir a l'any 2020 el 70% de recuperació material dels residus i un màxim de 30% de tractament finalista. I aplicar instruments reals, de la tan necessària participació ciutadana i dels ens locals en les decisions medi ambientals, que al nostre país encara no es compleixen.

13. AUGMENT DE L'EDIFICABILITAT I DE LA SUPERFÍCIE URBANITZADA

En aquest document d'al·legacions estem afirmant que el Pla Director conté 395 hectàrees a l'espera de saber-ho amb més exactitud. Els Plans urbanístics de 2002 i 2005 declarats nuls pels tribunals comprenien 340 hectàrees. Tanmateix, calculem que **l'actual Pla Director modifica aquesta extensió territorial empitjorant la situació, perquè el que augmenten no són els espais lliures com seria d'esperar, sinó els edificables, aproximadament en unes 30 hectàrees (uns 300.000 metres 2) i abasta espais que ara són, en part, urbanitzables no programats que afecten greument el Parc Natural de Collserola. Am això s'incrementa el sostre aproximadament en 309.377 m2.**

Aquest augment corrobora la nostra hipòtesi que el PDU no cerca exactament atendre necessitats reals i actuals de la població sinó que atén a necessitats jurídiques i financeres específiques de les institucions, agents, promotors i propietaris públics i privats que operen i es beneficien econòmicament d'aquest Pla.

L'augment de les hectàrees edificables i el seu major impacta ambiental sobre el Parc Natural de Collserola són l'únic detall que diferencia aquest Pla urbanístic dels seus antecessors. Aquesta diferencia negativa no justifica el canvi de tramitació. Els dos Plans urbanístics anteriors es van tramitar com a Plans parcials ordinaris, passant pel ple les aprovacions inicial i provisional, en canvi, amb aquest Pla d'ara, res no ha de ser aprovat pel Ple. Es manlleva les competències urbanístiques municipals i la legítima representació democràtica del Ple en matèria urbanística sense que res hagi canviat en el Pla, tret de 30 hectàrees de més, i aquest no és un canvi substancial ni qualitatiu ni quantitatiu que justifiqui un manllevar aquestes competències. Per això reclamem que siguin retornades al Ple municipal les competències en matèria urbanística i que les aprovacions inicial i provisional hi hagin de passar obligatòriament.

14. ELS NOMBROSOS ABOCADORS I LA CONTAMINACIÓ DEL SÒL, DEL SUBSÒL, DE LES AIGÜES I DE L'AIRE

Essen aquest un document primordialment de caràcter ambiental, li trobem una mancança fonamental que l'invalida d'inici en la seva funció: la manca d'una previsió de com i on es posaran totes les mesures correctores previstes per l'abocador de Can Planes en primer terme, i de la resta també Tot i ser preliminar l'estudi no diu res, com tampoc diu res de fer un estudi d'olors, bàsic pel que fa a l'abocador Elena.

Afirmem amb rotunditat que no es pot desenvolupar, ni tan sols dibuixar, cap planejament sense abans determinat amb exactitud i haver executat totes les mesures correctores de TOTS els abocadors, atès que condiciona de forma important tot l'entorn.

D'acord amb allò que defensa la Plataforma Ciutadana Cerdanyola sense Abocadors, de la qual l'ACVV, no acceptem com a possible que al voltant de l'Abocador de Can Planes es programi cap mena d'urbanització sense que abans s'hagi declarat sòl contaminat i s'hagi descontaminat, tal com preveu la Llei 22/2011, de 28 de juliol de residus i sòls contaminats

No acceptem el que es llegeix (ho copiem a continuació) en alguns documents del Pla urbanístic en referència als abocadors, com l'Antònia, El Castell o l'Est de l'AP-7, abocadors damunt dels quals, segons l'Avanç del PDU, hi van equipaments habitatges i zona comercial.

“Mesures correctores: Vigilància ambiental durant l'execució dels moviments de terres de les obres per tal d'acreditar que la diagnosi inicial és correcta.”

Considerem que es planifica sense rou seguretat, ho considerem una irresponsabilitat ambiental inacceptable, contrària a la seguretat de les persones i dels bens.

Dins les 395 hectàrees que comprèn el Pla Director hi ha 17 espais degradats, contaminats a causa del rebliments amb més o menys descontrolats amb residus de tota mena, a grans clots generats per activitats extractives des de la dècada dels 70 fins a l'actualitat. En algun cas, com el de PAVIVAR, l'activitat industrial (aquesta contaminació es troba activa) causa greus efectes sobre el medi, contaminant el sòl, el subsòl, les aigües subterrànies i l'aire, sense plans de control ni mesures de contenció de la dispersió.

Considerem inacceptable que les 3 alternatives prevegin habitatges, zona comercial i equipaments al voltant de l'Abocador de Can Planas i, en alguns llocs, al damunt mateix de l'abocador, contravenint incús el que diu l'Estudi de gasos i hidrogeològic de 2013. No acceptem habitatges, ni equipaments, ni llocs de treball, ni parcs i jardins, ni zones esportives, ni res que tingui un us humà, més enllà el que indica l'Informe IDOM de 2008: un radi de 55 hectàrees a comptar del perímetre exterior de les 18 hectàrees de l'abocador. No ho acceptem.

Curiosament, en cap document de planejament s'ha pogut trobar el total d'hectàrees afectades però podríem afirmar que una tercera part de les 395 hectàrees del Pla Director estan contaminades en més o menys grau, i en elles la contaminació permanent del medi és un fet.

1. Àrids Catalunya I
2. Elena
3. Montserrat II
4. Can Planas
5. Àrids Catalunya II
6. Avi Nord
7. Montserrat I
8. Montserrat II
9. Avi Sud
10. Antònia
11. Oest A-P7
12. El Castell
13. Est-AP7 I
14. Est AP-7 II
15. Bòbila Capmany
16. Distrivallès
17. PAVIVAR.

De tots aquest sòl contaminants, només en un cas s'ha aplicat correctament la normativa vigent, la Llei 22/2011, de 28 de juliol de residus i sòls contaminats, pel que fa a la declaració de sòl contaminat; ara per ara resta a l'espera que les administracions acabin de complir-la mitjançant la seva descontaminació.

Sorprèn i preocupa que, havent-hi tant de sòl degradat a la zona, es promogui en aquest lloc l'execució d'un Pla urbanístic amb habitatges i indústria, entre mig i al voltant d'aquests espais que aparentment seran zones verdes, però que en el subsòl seguiran albergant residus tòxics per a la salut humana, mentre que al sòl hi haurà llars de persones i llocs de treball.

Dels 17 espais degradats, n'hi ha que per la gravetat de la contaminació requereixen d'una intervenció urgent. Cal esmentar especialment 4 d'ells per la generació de gasos i lixiviats: Àrids Catalunya, Montserrat II, Elena i, molt especialment, can Planas.

Demaneu que en el Pla Director s'apliquin rigorosament les obligacions que s'estableixen a les lleis en matèria de sòls contaminats en espais, que en cap cas van ser "dipòsits controlats". I no ho van ser, en primer lloc, perquè en l'època en què els clots es van reblir amb residus de tota mena, no hi havia ni tant sols el concepte de "dipòsit controlat", però també perquè en l'època en què foren emplenats no hi havia normativa o, segons consta en els estudis existents, la normativa no es complia en absolut.

Així doncs, la normativa aplicable que cal tenir present en el Pla Director és la Llei 10/1998, de residus, el Reial Decret 9/5, pel que s'estableix la relació d'activitats potencialment contaminants del sòl i els criteris estàndards per a la declaració de sòl contaminat i la Llei 22/2011, de 28 de juliol de residus i sòls contaminats. Aquesta normativa cal aplicar-la tant pel que fa a la declaració de sòls contaminats, la descontaminació -neteja i recuperació-, com pel que fa al compliment de l'obligació de les persones o institucions propietàries de les finques en les que s'hagin realitzat activitats potencialment contaminants de declarar aquesta circumstància en les escriptures, que documentin la transmissió de dret d'aquelles, tant si les finques són totalment contaminades com si ho són només en part.

15. L'ABOCADOR DE CAN PLANAS NO ÉS UN "DIPOSIT CONTROLAT"

Aquest apartat l'introduïm en aquesta fase de consulta de l'ISA preliminar per la seva rellevància ambiental.

El Pla parcial de 2005 va ubicar parcel·les edificables al damunt i al voltant d'aquest gran abocador de residus industrials, malgrat existir prou indicis de la seva perillositat en documents, informes i estudis oficials que n'alertaven. Des que l'any 2006 l'opinió pública de Cerdanyola del Vallès va assabentar-se de la coincidència entre el nou barri de milers d'habitatges i aquest abocador, les administracions competents, Ajuntament de Cerdanyola i Incasòl a través del Consorci Urbanístic del Centre Direccional, han volgut modificar el Pla per traslladar les finques edificables expropiades a preus de mercat com a terres netes, per ubicar-les al voltant de l'abocador, mentre que la superfície de l'abocador esdevindria un parc urbà. Hi va haver diversos intents de modificacions, diferents redaccions del Pla (2008, 2009...), que no van poder-se aprovar a causa de la pressió ciutadana que reclamava que que abans d'aprovar habitatges a la zona, es declarés l'abocador com a sòl contaminat i es descontaminés. Aquesta reivindicació formulada per una part àmplia de la població a través de la Plataforma Cerdanyola sense Abocadors, que aplega a diverses organitzacions polítiques, entitats i persones a títol individual, continua sent vigent i s'ha vist reflectida en sengles Acords polítics: un Acord unànim del Ple de Cerdanyola amb data 26 de gener de 2011, i un Acord majoritari (només hi va votar en contra CiU) del Parlament de Catalunya en data de 30 de maig de 2011 (veure punt núm 18. d'aquest document)

L'abocador de Can Planas ocupa una superfície de 18 hectàrees, alberga 2.500 tones de residus i té una fondària mitja de 14,5 metres. És a dir, és extens com 18 camps de futbol reglamentaris i

profund com un edifici de fins a 5 pisos. La temperatura al seu interior arriba fins els 40 graus centígrads a causa de reaccions químiques.

El concepte de “dipòsit controlat” de residus que utilitza l'Agència de Residus de Catalunya per referir-se a l'abocador de Can Planas no s'adiu amb la realitat que palesen tots i cadascun dels estudis (n'hi ha més de 20). Tots donen raó que aquest abocador fou incontrolat malgrat que l'any 1984 la Corporació Metropolitana (posteriorment EMSHTR i actualment EMA) va assumir-ne el rebliment sota la seva “responsabilitat”.

Volem mencionar especialment aquest fet perquè en diverses ocasions, bé les administracions bé la ciutadania interessada com és el cas d'aquesta associació que subscriu aquest document, l'ACVV, han requerit a l'ARC que declari sòl contaminat l'abocador de can Planas. En canvi, aquest organisme públic ha declinat reiteradament complir amb les seves responsabilitats legals pel que fa a sòls contaminats en el cas d'aquest abocador, al·legant que can Planas és un “dipòsit controlat”, negant una realitat que queda palesa a tota la documentació i estudis sobre aquest abocador. Repetim que sobre aquest abocador i ha més d'una vintena d'estudis i informes realitzats, alguns d'una profunditat important arribant a més d'un miler de pàgines.

Que l'Abocador de can Planas es va omplir descontroladament ho veurem quan analitzem els estudis que enumeren els nombrosos productes tòxics i cancerígens que conté en tot el seu àmbit i les reaccions químiques que propicien, així com la contaminació que dispersa en el medi. Tot i que els components tòxics que conté Can Planas els analitzem en un altre punt d'aquest document, a tall d'exemple n'enumerem uns quants:

- cadmi, antinomi, crom hexavalent, PCBs, hidrocarburs, metalls pesats, clorats, benzè, tetracloroetilè, clorur de vinil, TPH, ALIFÀTIC -c30-c-40-, naftalè, monoclorobenzens, cresol, triclorofens, etc, que superen tots els nivells de referència a les normatives catalanes, a les espanyoles i a les directives europees.

Però a més a més de l'evidència científica i tècnica, hi ha dades en documents administratius i històrics que donen fe d'aquest fet.

L'abocador de can Planas no és un abocador controlat, en primer lloc perquè aquest concepte no existia entre els anys 1970 i 1995, en què aquest gran abocador es va omplir i, en conseqüència, tampoc estaven establerts els criteris que regeixen el rebliment d'un dipòsit d'aquestes característiques.

Avui dia queda palès en molts documents i estudis que l'abocador de can Planas es va omplir de manera descontrolada en tots els seus períodes de rebliment, tant quan els responsables de l'activitat eren particulars, com quan l'administració se'n va responsabilitzar a partir de l'any 1984, i també quan no hi havia normativa com quan, posteriorment, ja n'hi va haver.

Vegem-ho:

1980-1990

En tota aquella zona de la plana s'hi extreia argila i el gran cràter es va anar estenent i aprofundint en direcció al cementiri i a la zona on actualment hi ha la deixalleria, i seguia omplint-se d'aigua freàtica i de pluja i seguien abocant-hi residus de tota mena.

En el Ple municipal de l'Ajuntament de Cerdanyola de març de 1982 hi trobem transcrit aquest parlament:

Punto 7.- VERTEDERO CLANDESTINO

“Visto el expediente tramitado en relación al vertedero clandestino situado en la laguna grafiada en el plano adjunto, situado en el paraje de Can Planas y atendiendo al....”

1- “Ordenar a Don XXXXXXX, propietario de la finca de can Planas, la ejecución de las obras y movimientos de tierras precisos para garantizar la total salubridad del mencionado paraje....”

Amb això queda palès que ja aleshores hi havia un problema de salubritat a l'abocador. I aquest descontrol es torna a evidenciar en el Ple extraordinari del 20 de juliol de 1984, en el qual se signa un conveni entre l'Ajuntament de Cerdanyola i l'Entitat Metropolitana:

Punt 17.- VERTEDERO RESIDUOS INERTES “PARAJE CAN PLANAS”

(observin l'eufemisme del concepte de “vertedero de residuos inertes” quan el conveni se signa pel descontrol en els abocaments de tota mena i les pudors i queixes que genera)

“... El Sr. XXXX (concejal de urbanismo) explica los problemas que con anterioridad habia creado el vertedero de Can Planas y que en lo sucesivo va a ser controlado por la Corporación Metropolitana...”. (SIC)

Curiosament aquest conveni queda reflectit en el Registre de la Propietat en una expropiació forçosa formalitzada el 19 de juliol de 1984: la Corporació Metropolitana va expropiar al senyor Margenat les terres contaminades a mig omplir, fixant-ne el preu en 24.486.000 pessetes. De manera que, ja aleshores, la propietat del “vertedero incontrolado” passa de mans privades a mans públiques.

L'abocador es va seguir omplint en els anys successius de forma totalment incontrolada, sense que es complissin les llicències tècniques que s'atorgaven ni les lleis vigents, però llavors estava sota la responsabilitat dels ens públics, fet que actualment els permet afirmar en documents oficials que l'abocador de can Planas és un “dipòsit controlat”. Aquesta afirmació la utilitzen per negar-se oficialment a efectuar la declaració de sòl contaminat. Però si seguim llegint i avancem en el temps veurem com en diversos estudis queda palesa aquesta negligència en la gestió pública,

A tall d'exemple n'esmentarem alguns els quals aquesta Associació disposa de còpies que estan a la seva disposició.

.- Any 1990. PROJECTE DE RESTAURACIÓ DEL TERRAL D'ARGILES DE CAN PLANAS. 1A FASE. MEMORIA I PLÀNOLS, de l'Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus (hereva de l'antiga Corporació Metropolitana). Punt 2.2. Procés de rebliment (pàg 19), hi llegim:

“La zona A contemplarà el seu reblert fins les cotes proposades amb l'abocament de residus inerts mentre que la zona B, on encara no s'han desenvolupat abocaments queda reservada per la deposició de sals e fosa d'alumini.”

En canvi, en el Punt 2.5 del mateix document s'hi llegeix:

“Les variacions en el ritme d'abocaments respecte als residus de sals de fosa hauran de ser absorbides fora de l'àrea B, augmentant o disminuint la deposició en les zones colindants pertanyents a l'àrea A.” (SIC)

Per concloure, Tots els documents existents sobre l'Abocador de Can Planas confirmen que mai va ser un “dipòsit controlat, tots ells donen comptes de la perillositat dels residus que s'hi abocaren, de la manca de condicions de impermeabilització, del contacte permanent dels residus amb l'aigua subterrània, l'aigua de pluja i de l'aquífer que jau a sota, i de les permanents reaccions químiques

que s'hi generen a l'interior. Tots ells donen raó de la grandària de la zona contaminada i de la barreja dels residus perillosos que hi ha en tota la seva extensió territorial, així com de la precarietat de la gestió post-clausura. Precarietat pel que fa a la insuficient gestió dels llixiviats de la qual tenim una prova prou significativa amb la surgència de llixiviats a la superfície esdevinguda l'any 2004, com si fossin un petit torrent que lliscava fins a la riera pròxima. Aquesta precarietat en la gestió post-clausura també està descrita en els Estudis existents pel que fa a la gestió dels gasos

De tot això es desprèn una altra lectura: les administracions públiques responsables van negligir i segueixen negligint en l'exercici de les seves responsabilitats.

16. INFORME JURÍDIC de 2003. RESPONSABILITAT DE LES ADMINISTRACIONS EN LA CONTAMINACIÓ DE CAN PLANAS

Aquest apartat l'introduïm en aquesta fase de consulta de l'ISA preliminar per la seva rellevància ambiental.

Tal com hem dit en l'apartat anterior, en tots els estudis queda palesa, si més no entre línies, la negligència en la gestió pública. No obstant, l'Informe Jurídic encarregat i pagat pel Consorci del Centre Direccional l'any 2003 (Generalitat i Ajuntament), dóna raó d'una manera força directa i clara, del descontrol en els abocaments, de la manca de compliment de les llicències, de la precarietat de la vigilància, d'un segellat i clausura deficientes i de la inexistència de l'obligat pla de gestió post-clausura.

Si bé sovint se sent a dir que la contaminació de Can Planas és a causa que en aquells anys no hi havia lleis que regulessin els abocaments, de normativa sí que n'hi havia, i segons aquest Informe Jurídic a Can Planas es va vulnerar tota. Vegem-ho:

Estatal:

Decret 2414/1961 d'aprovació del Reglament d'Activitats Molestes, Insalubres, Nocives i Perilloses (RAMINP)

Llei 42/1975 sobre recollida i tractament de desferres i residus sòlids urbans

Llei Bàsica de Residus 10/98

Autonòmica catalana:

Llei 6/1983 sobre residus industrials

Decret 142/1984 de desplegament de la llei 6/1983

Ordre de 17 d'octubre de 1984 de normes tècniques d'abocadors controlats de residus industrials

Ordre de 9 d'abril de 1987 sobre impermeabilització d'abocadors

Decreto 2/1991 de refós de textos legals en matèria de residus

Llei 6/93 Reguladora de la Gestió de Residus

En aquest punt cal dir que l'any 2006, arran de l'apertura de diligències d'investigació penal per possibles delictes ambientals en la gestió de l'abocador de Can Planas, les tres administracions assenyalades a l'Informe Jurídic van signar un conveni per a remeiar la contaminació que causa l'abocador de Can Planas, cosa que a data d'avui, 2013, encara no han fet. En aquest conveni bàsicament s'hi establí la repercussió del cost que cada institució hauria de pagar en funció de les responsabilitats que assenyalava l'Informe Jurídic mateix:

40% Agència de Residus de Catalunya

40% Àrea Metropolitana de Barcelona (aleshores EMSHTR)

20% Ajuntament de Cerdanyola del Vallès

El gener de 2007 se signa un altre conveni relatiu a l'abocador de Can Planas amb l'objectiu de Compatibilitzar l'abocador amb la urbanització de milers d'habitatges, zona comercial i equipaments al seu voltant immediat. Aquest Conveni el subscriuen entre l'Ajuntament de Cerdanyola del Valès, el Consorci del Centre Direccional i l'Agència de Residus de Catalunya i EMSHTR (actualment Àrea Metropolitana de Barcelona). En el capítol 8è d'aquest Conveni es preveu la constitució d'una omissió de seguiment integrada pels membres signataris del Conveni, que haurà de vetllar per la correcta redacció del projecte que posi remi a la greu contaminació causada per l'abocador. Aquestes 4 entitats passen a constituir la coneguda com “**Comissió de Seguiment de l'abocador de Can Planas**”.

La Comissió de Seguiment de l'Abocador de Can Planas és un ens absolutament opac i antidemocràtic, tancat a qualsevol tipus de participació ciutadana. La ciutadania ho desconeix tot al seu respecte, ni a on es reuneix ni amb quina periodicitat, ni quins són els seus debats, ni les decisions que pren. Res. No respecte en absolut la legislació que empara el dret a la informació de la ciutadania com són:

- L'article 8 del decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme, que garanteix l'accés i participació dels ciutadans en l'activitat urbanística.
- Articles 22 i 26 de la Llei 26/20010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.
- Llei 27/2006 de 18 de juliol, per la que es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient (que incorpora la Directiva Europea 2003/4/CE sobre l'accés del públic a la informació ambiental).

La Comissió de Seguiment de l'abocador de Can Planas no ha complert mai el que mana la legislació esmentada tot i que l'ACVV li ho ha demanat per escrit mitjançant la finestreta de Registre d'Entrada de l'Oficina d'Atenció Ciutadana de l'Ajuntament de Cerdanyola.

Així mateix, tampoc no ho ha complert el Consorci del Centre Direccional, ens públic que actua amb la mateix manca de transparència i democràcia davant la ciutadania interessada. Ens públic que ha servit per a que els governs de Cerdanyola podessin prendre decisions d'esquenes al Ple municipal. Per veure'n un cas concret llegiu l'apartat núm. 19. d'aquest document.

És d'esperar que atesa la importància social, ambiental i de salut pública de l'abocador de Can Planas, a partir d'ara, tot allò que faci referència a l'abocador de Can Planas, tant les propostes, com els projectes, com les possibles solucions, com les decisions, com els projectes executius, tot absolutament tot se sotmetin prèviament a la informació i pla participació ciutadanes de manera transparent i amb les formes pròpies d'una democràcia participativa exigent a l'alçada de la ciutadania interessada, implicada i perseverant com ha demostrat es la de Cerdanyola del Vallès des de fa molts anys.

17. EL PROJECTE PER A LA RECUPERACIÓ AMBIENTAL DE L'ABOCADOR DE CAN PLANAS ESTÀ EXEMPT DE L'IMPERATIU LEGAL DE SER SOTMÈS A AVALUACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL?

Aquest apartat l'introduïm en aquesta fase de consulta de l'ISA preliminar per la seva rellevància ambiental.

En data 2 de març de 2010 la Ponència Ambiental del Departament de Medi Ambient i Habitatge va emetre pronunciament motivat pel qual declarava la no aplicació per a la no aplicació del tràmit d'avaluació d'impacte ambiental de l'avantprojecte d'actuacions per a la recuperació ambiental de l'abocador de Can Planas, i la necessitat d'incorporar al projecte executiu les condicions fixades als informes adjunts de l'ARC, l'ACA i la DG de Protecció Civil.

Això va en la mateixa línia de manca de transparència, d'accés a la informació i a la participació que hem denunciat en el punt anterior. La ciutadania interessada ha estat ignorant aquesta decisió tant rellevant a nivell ambiental fins que, 3 anys Després s'ha publicat al DOCG:

Resolució TES/276/2013, de 17 de gener, del DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT, per la qual es fan públics els acords de la Ponència Ambiental de l'any 2010 sobre la necessitat de sotmetre a avaluació d'impacte ambiental diversos projectes d'infraestructures viàries, energètiques o hidràuliques

Acord de 2 de març de 2010, de no-aplicació del tràmit d'avaluació d'impacte ambiental del Projecte de la modificació de l'avantprojecte d'actuacions per a la recuperació ambiental de l'abocador de Can Planas, al terme municipal de Cerdanyola del Vallès, promogut i tramitat pel Consorci Urbanístic del Centre Direccional de Cerdanyola del Vallès. (DOGC núm. 6319 de 20.02.13)

És d'esperar que aquesta decisió de no sotmetre a avaluació d'impacte ambiental l'avantprojecte d'actuacions per a la recuperació ambiental de l'abocador de Can Planas estigui ja caducada, i si no fos així espem que n la nova tramitació que s'obri es erogui aquesta resolució, es sotmeti l'avantprojecte a avaluació d'impacte ambiental que deixi ben garantida la salut de les persones i la recuperació ambiental definitiva de l'abocador, i que tot el tràmit sigui obert a la informació i la participació del públic.

18. DECLARACIÓ DE SÒL CONTAMINAT DE LES 18 HECTÀREES DE L'ABOCADOR DE CAN PLANAS: ACORD UNÀNIME DEL PLE MUNICIPAL DE Cerdanyola del Vallès I ACORD MAJORITARI DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Aquest apartat l'introduïm en aquesta fase de consulta de l'ISA preliminar per la seva rellevància ambiental.

El dia 26 de gener de 2012 el Ple de l'Ajuntament de Cerdanyola va aprovar per unanimitat **REQUERIR** a l'Agència Catalana de Residus la declaració de les 18 hectàrees i limítrofs de l'Abocador de Can Planas com a sòl contaminat, entre altres acords que se'n deriven i que consten al document aprovat unànimement pel Ple municipal.

El dia 30 de maig de 2012 fou el Parlament qui va aprovar per majoria **REQUERIR** a l'Agència de Residus de Catalunya la declaració de Can Planas com a sòl contaminat, entre altres acords que se'n

deriven i que consten a la Resolució parlamentària aprovada per majoria. Els acords aprovats van ser els següents:

Primer.-REQUERIR a l'Agència de Residus de Catalunya que efectui la declaració de sòl contaminat de les 18 hectàrees, i limítrofs si s'escau, que ocupa l'abocador de Can Planas, als efectes de la seva neteja, remediació, descontaminació, i recuperació ambiental.

Segon.- REQUERIR a l'autoritat competent que s'aprofundeixi en els aspectes jurídics de l'Informe legal de 2003, amb l'objectiu que quedin ben definides les responsabilitats legals pel que fa al reblliment, al segellat i a la gestió post-clausura. Tant de les administracions públiques com dels propietaris privats si s'escau. Tot això amb l'objectiu d'establir, segons la legislació, les responsabilitat econòmiques de cara al finançament de la descontaminació, assegurant una distribució de les càrregues segons estableix la llei.

Tercer.- DETERMINAR que l'Ajuntament de Cerdanyola, amb la participació del Consorci Urbanístic del Centre Direccional si s'escau, és l'ens adient per lliurar la informació necessària a l'Agència de Residus de Catalunya perquè declari l'abocador de Can Planas com a sòl contaminat.

Quart.- CREAR una Comissió de Seguiment de la tramitació de la declaració de sòl contaminat, on hi siguin presents tots els grups municipals i les entitats ciutadanes que hi tenen interès i ho desitgin.

Cinquè.- COMUNICAR aquests acords al Consorci del Centre Direccional, a l'Incasòl, a la Direcció General d'Urbanisme i Ordenació del Territori, a l'Agència de Residus de Catalunya, a l'antiga EMSTHER, ara EMA, a l'Agència Catalana de l'Aigua, al Ministerio de Medio Ambiente i a la Unió Europea. (sic)

La solució de descontaminar la zona és la única solució viable atenent la legitimitat democràtica, atès que tant el Parlament de Catalunya i el Ple de Cerdanyola del Vallès ho han sol·licitat. Que les administracions amb competències urbanístiques en aquest Pla urbanístic del Centre Direccional prenguessis una decisió diferent vulneraria les més mínimes normes democràtiques del nostre país.

Cal fer esment que quan l'any 2011 el Ple i el Parlament voten aquest ACORD ho fan amb ple coneixement, ja que disposen de més d'una vintena d'Estudis i Informes molt complets sobre l'abocador de Can Planas. Aquest coneixement queda palès en el preàmbul de l'Acord de Ple del 26 de gener de 2011 i de la Resolució Parlamentària de 30 de maig de 2011.

L'any 2011 la informació disponible sobre l'abocador és suficientment àmplia i profunda per poder conèixer amb pou detall el problema i poder-ne decidir la solució. Als representants i a les representants de la ciutadania no els calien nous estudis, informes o anàlisi de vectors i riscos orientats únicament a fer compatible l'existència de l'abocador i llur toxicitat amb la urbanització de la zona i no pas a descontaminar. Concloem per tant que les persones que al nostre país representen democràticament la totalitat de la ciutadania de Cerdanyola del Vallès i la totalitat de la ciutadania de Catalunya respectivament, disposaven de tota la informació necessària quan van votar favorablement l'Acord. Vegem-ho:

ACORD DEL PLE DE L'AJUNTAMENT DE Cerdanyola del Vallès PER INSTAR A L'AGÈNCIA DE RESIDUS DE CATALUNYA LA DECLARACIÓ DE L'ESPAI AFECTAT PER L'ABOCADOR DE CAN PLANAS COM A SÒL CONTAMINAT

Sessió plenària de data 26 de gener de 2012.

Marc jurídic:

L'article 46 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix l'obligació dels poders públics de vetllar per la protecció del medi ambient, així com la reducció de les diferents formes de contaminació i el respecte als principis de preservació del medi.

En el mateix sentit, l'article 45 de la Constitució espanyola ordena als poders públics a defensar i restaurar el medi ambient.

Igualment, l'article 191 del Tractat de la Unió Europea, exigeix una política comunitària orientada a la conservació, la protecció i la millora de la qualitat del medi ambient.

Així doncs, el mandat estatutari, constitucional i el derivat del Tractat Europeu exigeix a les administracions públiques una activitat restauradora incondicionada e independent del que pugui resultar responsable dels fets que violin els preceptes de preservació del medi ambient.

La Directiva 2008/98/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de novembre, sobre els residus, estableix el nou marc jurídic a la Unió, imposa un deure de prevenció i reducció dels impactes adversos sobre la salut humana i el medi ambient dels residus generats.

La transposició d'aquesta Directiva a l'ordenament jurídic espanyol s'ha fet mitjançant la Llei estatal 22/2011 de 28 de juliol, de residus i sols contaminats, la qual estableix al seu títol Vè la regulació dels sols contaminats, tot disposant que seran les comunitats autònomes les responsables de declarar i delimitar els sols contaminats atesa la presència de components perillosos per a la salut humana (art. 34).

Fets reconeguts:

Durant els anys 70 del segle XX van haver-hi abocaments incontrolats de tot tipus sense control a l'abocador de Can Planas. A partir dels 80, es van dipositar residus inerts de classe I i residus industrials de classe II i III amb l'autorització i també sense l'autorització de les administracions competents: la Junta de Residus de la Generalitat de Catalunya, l'Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus (EMSHTR), l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès.

La Junta de Residus tenia la responsabilitat pública sobre els residus especials i era la responsable última de la gestió de tots els residus de Catalunya i del reblliment de l'abocador de Can Planas.

L'EMSHTR era propietària de part del terreny. A més a més, tenia la responsabilitat pública en el tractament de residus, la prestació del servei domiciliari de proveïment d'aigua potable i el sanejament de les aigües residuals, així com la inspecció i control dels abocaments industrial de l'àmbit de l'antiga Corporació Metropolitana de Barcelona, i era la titular de la instal·lació i de l'explotació de Can Planas.

L'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès era propietari de part del terreny, i va atorgar llicència d'activitats per realitzar els abocaments i pel segellat de l'abocador. No obstant això, cal tenir en compte que, segons consta a l'Informe Jurídic de 2003, en ocasions les altres administracions responsables obviaven, entre altres coses, algunes de les condicions tècniques que constaven en les llicències atorgades pel consistori. No obstant això, l'Ajuntament tenia la l'obligació de supervisió del que s'abocava. Cal assenyalar que en el conveni que fixava les compensacions al municipi per allotjar l'abocador el govern d'aleshores va posar dues condicions: el finançament del camp de futbol de "La Bòbila" i que el govern de la ciutat escolliria un vigilant per estar a la porta de l'abocador fent el control dels abocaments. El fet que l'Ajuntament atorgués una llicència d'activitats, comporta que si després s'abocaven residus no emparats en la llicència d'activitats

atorgada, hauria d'haver cessat els abocaments. Cosa que els diferents estudis existents de diagnosi de l'abocador evidencien que no es va fer.

L'any 1995, l'EMSHTR va clausurar l'abocador mitjançant el segellament superficial amb una capa d'argiles.

L'any 2003, el Centre Tecnològic de Manresa (UPC), previ encàrrec del Consorci Urbanístic del Centre Direccional de Cerdanyola del Vallès, presenta un estudi on es posa de manifest la greu afectació ambiental que provoca l'abocador. Afirmar, entre altres coses, que l'extensió de la contaminació sobrepasa la perillosa zona 3 i afecta, també, a les zones 1 i 2 i alerta de la imperiosa necessitat d'encarregar més estudis tècnics que permetin la caracterització i l'aprofundiment en la problemàtica, amb l'objectiu d'arribar a aplicar solucions de remediació. A partir d'aquest moment, les administracions prenen consciència del greu impacte ambiental de l'abocador i d'iniciar controls rigorosos d'emissions de gasos i lixiviats.

El mateix any 2003, l'Ajuntament de Cerdanyola rep un informe legal, encarregat pel Consorci Urbanístic del Centre Direccional a una jurista de reconegut prestigi, amb l'objectiu d'estudiar: 1) l'atorgament de llicències d'abocament; 2) el seguiment de les actuacions de control; 3) determinar quines administracions són responsables de resoldre les deficiències existents. L'Informe posa de manifest les presumptes irregularitats en les llicències d'abocaments en relació als abocaments mateixos, la presumpta falta de mesures correctores a aplicar segons les llicències atorgades i irregularitats en les obligacions establertes al Manual d'Explotació, al programa oficial d'inspeccions, la periodicitat del mostreig, les condicions tècniques de segellat i clausura, entre altres, així com la presumible inexistència d'actuacions de seguiment, control i vigilància un cop clausurat l'abocador.

En les conclusions, l'informe legal assenyala que en cas d'existir risc i que fos necessari portar a terme actuacions per tal d'eliminar i reposar el terreny, la responsabilitat inicial recauria en EMSTHER com a titular de l'explotació. No obstant això, també posa de manifest que el paper de la Junta de Residus és cabal ja que és l'organisme garant de totes les actuacions inherents a la gestió dels residus industrials i també de les operacions de rebliments de l'abocador de Can Planas.

Al setembre de 2004 es va produir una surgència de lixiviats a la superfície del sòl a la zona nord-est de l'abocador (zona 1) i, com a conseqüència, la Fundació Centro Internacional de Hidrologia Subterrània (FCIHS), per encàrrec del Consorci Urbanístic del Centre Direccional, va iniciar, al mateix 2004, un estudi hidrogeològic que va ser entregat al maig de 2006, en el qual es posa de manifest el poc confinament hidrodinàmic de l'abocador: un volum molt important de residus està per sota del nivell freàtic i l'aigua, procedent del terreny natural i de la pluja, circula i travessa, amb facilitat, tot l'abocador. El medi aquós incrementa la reactivitat química dels residus, i els fluxos subterranis que surten de l'abocador actuen com a focus de dispersió dels contaminants. L'increment de la reactivitat química implica també l'increment de l'emissió de gasos. L'estudi també deixa palès el precari manteniment de la zona i la manca de tractament de les emissions de gasos així com una deficient gestió dels lixiviats.

Arran del que en el seu moment (2006) es va considerar que era just segons les responsabilitats derivades de les competències atribuïdes, es va acordar, mitjançant un Conveni, que la despesa de la restauració de Can Planas seria assumida en 40% per part de l'EMSHTR, un 40% de l'ARC i un 20% per part de l'Ajuntament. Aquesta despesa comportava com a primera mesura l'encàrrec d'un estudi que integrés una diagnosi, el plantejament de diversos escenaris de solució i la realització de l'avantprojecte de l'opció finalment escollida.

L'any 2008, l'empresa IDOM Ingeniería y Sistemas SA, previ encàrrec del Consorci Urbanístic del Centre Direccional de Cerdanyola del Vallès, lliura l'Estudi de delimitació i activitat de l'abocador de Can Planas. Anàlisi de solucions. Definició de la solució adoptada a nivell d'avantprojecte. En l'estudi, entre molts altres aspectes rellevants, es delimita la superfície de l'abocador (18 ha), la superfície d'afectació (55 ha) i la morfologia en cubetes del vas; es caracteritzen els materials del terreny natural i de rebliment del vas (residus); s'estableix un model hidrogeològic que permet conèixer el balanç hídric i els fluxos dins del sistema; es simula la dispersió de compostos en aigües i gasos; es determinen els riscos per a la salut humana i el medi ambient; i s'efectua una primera proposta d'alternatives de gestió i recuperació ambiental. Es constata que el vas de l'abocador no és impermeable, que l'aigua subterrània circula lliurement i que hi ha una forta dispersió de contaminants. Les analítiques efectuades durant la fase d'estudi posen de manifest la presència de compostos químics (cadmi, antimoni, crom hexavalent, PCBs, hidrocarburs, metalls pesats, clorats, benzè, tetracloroetilè, clorur de vinil, TPH alifàtic -C30-C40-, naftalè, monoclorobenzens, cresol, triclorofens, etc.) que superen àmpliament els nivells genèrics de referència del Reial Decret 9/2005, que estableix la relació d'activitats potencialment contaminants del sòl i els criteris i estàndards per a la declaració de sòls contaminats.

Aquest estudi va ser sotmès al públic i aprovat posteriorment per les Administracions, segons les previsions de la normativa d'informació pública de la documentació de rellevància ambiental. En els anys posteriors a aquesta aprovació, ni per les administracions competents, ni pel gestor de l'abocador, no s'ha fet cap gestió pel tractament del sòl contaminat, ni dels gasos, ni dels lixiviats, més enllà de connectar les surgències al clavegueram general d'aigües residuals.

Arran l'estudi d'IDOM, les administracions competents van realitzar propostes de modificació del planejament i un pla financer per costejar la restauració de l'abocador, que no van poder-se aprovar mai definitivament a causa de diverses causes, entre els quals hi ha problemes de caràcter social i polític.

L'àmbit d'afectació de l'abocador de Can Planas que diagnostica l'estudi d'IDOM és definitivament d'un perímetre superior al descrit per l'estudi del Centre Tecnològic Manresa, ja que aquell de 2003 només suggeria o suposava l'afectació de les zones 1 i 2. Això comporta que els sòls contaminats compreguin no només propietats que eren públiques, de l'EMSHTR i de l'Ajuntament, sinó també de privats que, en conseqüència, també hauran d'assumir les càrregues de la descontaminació.

No obstant, des de l'Ajuntament de Cerdanyola es va aprovar una moció que instava a l'elaboració d'un segon estudi que es centrés en les propostes de solucions, per tal de triar amb més deteniment la més idònia per assolir l'objectiu més important: garantir de forma permanent i definitiva la salut de les persones i del medi ambient.

Proposta:

Atès que legalment es donen totes les condicions per a considerar l'abocador de Can Planas com un espai on el sòl està afectat per la presència de tota mena de substàncies contaminants que superen àmpliament els límits permesos per la llei, i això succeeix en la totalitat de les 18 hectàrees, i fins on arribi la contaminació, és procedent declarar sòl contaminat aquest espai (18 hectàrees i limítrofs que l'Informe IDOM assenyala en 55 hectàrees). Declaració de sòl contaminat als efectes de la seva neteja i recuperació i, si s'escau, aprofitament urbanístic posterior. (sic)

19. L'ESTUDI DE L'ABOCADOR DE CAN PLANAS QUE PRETEN LEGITIMAR LA COMPATIBILITZACIÓ D'UN NOU BARRI AMB L'ABOCADOR, ESTÀ SENT INVESTIGAT PELS TRIBUNALS

Aquest apartat l'introduïm en aquesta fase de consulta de l'ISA preliminar per la seva rellevància ambiental.

Sota el nostre punt de vista la ISA preliminar dedica poca atenció a l'abocador de Can Planas. Hi diu el següent:

En canvi en el present document fem referència a l'abocador de Can Planas en diferents apartats. Això és a causa que aquest abocador suposa un problema ambiental i de salut pública molt greu. Aquesta gravetat té tres vessants principals:

- a) Els informes i estudis tècnics i científics (més d'una vintena tots ells pagats amb diners públics) demostren àmpliament la gravetat de les conseqüències de l'abocador per la contaminació del medi i pel perill per a la salut humana.
- b) El Pla Director preveu en el seu voltant immediat la construcció d'un nou barri amb milers d'habitatges, equipaments i zona comercial. Mentre que les 18 hectàrees de l'abocador es convertirà en un gran parc urbà per l'oci i l'esport prèvia instal·lació d'unes capes de terra d'aïllament. Això sí: sense que cap edificació pugui anar ancorada al terra. Si s'hi vol instal·lar vestuaris, un bar, wc públic etc, s'hauran d'empescar mesures constructives per a que no vagin ancorats al sòl, prèvia instal·lació de diferents capes de terra i un pla de gestió de gasos i lixiviats que és, sota el nostre parer absolutament inviable. Aquest Estudi i les seves propostes s'analitzen en un altre punt d'aquest document.
- c) La gran sensibilització de l'opinió pública de Cerdanyola del Vallès respecte a les conseqüències que aquest abocador pugui haver causat, estigui causant i causi en un futur sobre la salut de la població actual, i el convenciment generalitzat que si no es neteja allà no hi pot viure ningú sense perjudici de la seva salut. Val a dir que aquestes qüestions han estat, estan i estaran presents a la societat del municipi i només cal observar l'hemeroteca local i també la nacional ja des dels anys 1980 quan va començar el reblliment descontrolat, i fins a la data d'avui. Diaris de gran tirada (El País, El Mundo, El Punt, entre d'altres) s'han fet ressò en diverses ocasions al llarg dels darrers anys del perill d'aquest abocador i de la temeritat i manca de responsabilitat pública al voler fer-hi un parc públic i un barri al voltant.

En canvi, les administracions competents en el desenvolupament urbanístic del Centre Direccional des de fa anys s'han entestat a cercar no pas una solució a la contaminació de l'abocador, sinó fórmules tècniques, o argücies tècniques, que els permetin urbanitzar compatibilitzant la presència de la contaminació amb la presència del nou barri.

A tall d'exemple del que hem afirmat en el paràgraf anterior, copiem un paràgraf del plec de clàusules de l'últim Estudi realitzat sobre l'abocador que acompanya el Pla Director Urbanístic per legitimar la urbanització del nou barri i del parc urbà a l'abocador de Can Planas sense haver de netejar i descontaminar prèviament, tal com nosaltres defensem a ultrança:

*“4t: Elaborar un informe final de resultats, que haurà d'incloure **una proposta bàsica de restauració que compatibilitzi l'abocador amb l'us del sòl previst tant a sobre el propi abocador (parc públic) com als entorns del mateix (residencial i industrial)**. També caldrà realitzar una aproximació dels costos de la solució de restauració seleccionada.”*

En aquest paràgraf queda palès que en cap cas l'objectiu de les administracions és garantir la seguretat de les persones netejar i descontaminant per la seguretat de les persones per la recuperació ambiental, sinó **COMPATIBILITZAR l'abocador amb els usos previstos: un nou barri d'habitatges i llocs de treball.**

L'ACVV fa anys que treballa a Cerdanyola del Vallès per a que l'abocador de Can Planas es descontamini. Aquesta és la proposta que l'ACVV defensa en aquest document com la única tècnicament viable per assegurar la salut de Les persones que viuen i treballen al municipi i la recuperació ambiental de la zona afectada. La solució de descontaminar la zona és, també, la única solució viable per legitimitat democràtica, atès que tant el Parlament de Catalunya i el Ple de Cerdanyola el Vallès ho han sol·licitat. Que les administracions amb competències urbanístiques en aquest Pla urbanístic del Centre Direccional prenguessis una decisió diferent vulneraria les més mínimes normes democràtiques del nostre país.

Aquest últim Estudi a què ens referim s'anomena “*Dictamen hidrogeològic, d'emissió de gasos i anàlisi de riscos*”, elaborat pels doctors XXXX (gasos) i XXXX (lixiviats). No obstant però, podem trobar altres formes d'esmentar-lo com “*Segon estudi d'opinió de l'abocador de Can Planas*”, o altres.

A data d'avui l'adjudicació d'aquest Estudi està sent analitzada als jutjats en un procés contenciós administratiu a causa de presumptes irregularitats en la seva contractació que permeten suposar que, presumptament, va estar adjudicat sense atindre's a la legalitat vigent. Els tribunals han de dirimir i pronunciar-se sobre els fets denunciats, no obstant però, aquest fet és una causa més de la manca de credibilitat i legitimitat que a data d'avui té majoritàriament l'opinió pública de Cerdanyola del Vallès sobre aquest estudi.

Després que El Consorci del Centre Direccional deixés exhaurir amb el seu silenci la via administrativa, el denunciant va interposar un contenciós administratiu contra els actes administratius amb els quals s'encarregaren dos nous estudis sobre l'abocador de Can Planas amb llurs corresponents licitacions, i que formen part de l'expedient identificat com a 034/2011 i 035/2011, i els actes administratius pels quals els esmentats estudis van ser adjudicats amb resolució del director del Consorci de 10 e gener de 2012, resolució 003/2012. El denunciant basa el Recurs en els següents fets:

Manca de legitimitat del Consorci per a encarregar els Estudis:
Els Estatuts del Consorci del Centre Direccional s'ha de concloure que no té competències d'intervenció, ni de control ambiental en relació a l'àmbit d'actuació del centre direccional, per la qual cosa el simple fet d'encarregar els estudis impugnats esdevé una extralimitació en les seves competències d'acord amb l'article 2 dels seus propis estatuts publicats al Diari Oficial de la Generalitat número 3409 de 14 de juny del 2001.

Així doncs, d'acord amb allò previst a l'article 62 de la Llei 30/1992 de règim jurídic de les administracions públiques i procediment administratiu comú els actes impugnats són nuls de ple dret. Són causes de nul·litat de ple dret:

1. Manca de competència material: l'objecte de l'estudi és una qüestió les competències pròpies del Consorci i que li han estat reconegudes. S'entén que la competència correspondrà a l'Ajuntament. Les funcions del Consorci en aquest supòsit seran merament executives de les conclusions dels informes encarregats per aquest un cop hagin estat aprovades per l'ajuntament de Cerdanyola del Vallès.

Manca de competència territorial en tant que l'abocador (tot i estar en una bona part dins del perímetre afectat pel pla parcial que és on el Consorci exerceix les seves competències) té incidències en zones i en població que són fora d'aquests límits, com són l'afectació que pugui tenir l'emissió de gasos en tota la població de Cerdanyola o la contaminació que puguin patir les aigües freàtiques a conseqüència de la manca d'impermeabilització dels vasos de l'abocador i la intercomunicació entre ells, la presència d'aqüífers i corrents d'aigua la qual cosa impossibilita de saber per on pot haver-hi surgències de lixiviats.

Manca total de competència funcional al ser l'acte dictat pel Director del Consorci en tant que d'acord a l'article 9.i) dels Estatuts del Consorci del Centre Direccional i en relació a la previsió de l'article 40.1 de la Llei 30/2007 de contractacions de les administracions públiques la competència correspon, en aquest cas, al President que podria delegar-la en el Vicepresident però no en el Director, figura ni tan sols prevista en els estatuts.

PROCEDIMENT:

Objecte del contracte:

Es vulnera l'article 22 de la Llei 30/2007 de contractacions de les administracions públiques, atès que el contracte, de la forma que han estat redactades les seves clàusules, ni és necessari, ni és idoni per la finalitat amb la qual, en el seu dia, es va considerar per l'ajuntament de Cerdanyola del Vallès necessari, que no era un altre que encarregar un nou estudi exclusivament de solucions per a Can Planes, i no en cap cas:

- Fer un dictamen vector de gasos i anàlisi quantitativa de riscos.
- Fer un dictamen hidrogeològic

Considerem del tot innecessari tornar a fer una despesa de diners públics per a encarregar de nou uns anàlisis que les administracions ja tenen i que en data 2 d'octubre de 2007 es van encarregar a l'empresa IDOM, per un import de 355.864 €. Reiterem que l'ajuntament de Cerdanyola del Vallès únicament va considerar necessari demanar una segona opinió exclusivament en l'àmbit d'anàlisi i alternatives de gestió i recuperació ambiental, tot allò que vagi més enllà d'aquest punt és fora de la voluntat de l'ajuntament, tot això sense perjudici d'entendre que no és el Consorci l'administració competent per a fer les licitacions que ara s'impugnen.

Cal valorar quin va ser el motiu pel qual l'ajuntament de Cerdanyola del Vallès va decidir no tirar endavant amb l'alternativa 3.a que l'informe IDOM va considerar com la més adequada per a la gestió i recuperació ambiental de l'abocador de Can Planas, i aquest motiu va ser la manca de recolzament social d'una solució parcial que provocava reticències sobre l'efectivitat de la proposta escollida. Ningú mai va discutir els anàlisis rigorosos de l'informe IDOM, sinó les seves conclusions pel que fa a la gestió i recuperació.

I és important destacar aquest motiu atès que va ser l'ajuntament de Cerdanyola del Vallès, i no el consorci, qui en lògic exercici de les seves potestats va aprovar, en el Ple que va tenir lloc en maig de 2009, quina era l'alternativa que considerà adequada per a, posteriorment, iniciar els tràmits per adjudicar l'obra. En aquest mateix sentit l'alcalde de Cerdanyola del Vallès, XXXX XXXX, va expressar-se en el ple del dia 23 de desembre de 2010: *"el que hem resolt són dues coses; una, nosaltres tenim un informe IDOM que fa un treball de camp amb un diagnòstic exhaustiu del que tenim a l'abocador de Can Planas. No necessitem un nou diagnòstic, sabem el què hi ha , però també és cert que l'informe IDOM plantejava cinc solucions, quatre i una bis, a i b, un total de 5, i en aquell moment, torno a repetir, tant l'equip el grup socialista com el grup de convergència i unió de diferents maneres havíem plantejat els nostres dubtes. Ara veiem que també*

hi ha dubtes al voltant de la solució escollida i aprovada en un Ple. El què hem decidit és de moment no modificar aquest acord de ple, però sí volem tenir més informes al voltant de les solucions. No nous treballs de camp, perquè entenem que l'informe IDOM és suficientment exhaustiu pel que fa a la diagnosi, però, com en aquell moment ja es va dir, probablement és necessari abans de prendre decisions polítiques de gran calat com és aquesta tenir més dades.. i això són els informes que per la via que toqui, administrativament, demanarem. Informes al voltant de les solucions i si la solució millor és la que hi ha aprovada doncs millor, i si n'és una altre de les cinc doncs serà la que resulti després d'aquests informes i si n'és una altre diferent que ni tant sols hem vist doncs també." (sic)

Atès el contingut dels nous estudis que es liciten i que són objecte d'aquest recurs, fàcilment es pot concloure que aquells ni són necessaris, ni són idonis amb la voluntat expressada per l'ajuntament de Cerdanyola del Vallès, única administració competent per a, en el seu cas, licitar un contracte de serveis per a l'estudi d'una segona solució per la gestió i recuperació ambiental de l'abocador de can planes.

Fraccionament del contracte:

Es vulnera l'article 74.2 de la Llei 30/2007 de contractacions de les administracions públiques que estableix expressament la prohibició de fraccionar una contractació per disminuir la quantia i evitar-ne la publicitat. El Consorci vulnera aquest article en el seu apartat 2 que diu literalment "No es pot fraccionar un contracte amb la finalitat de disminuir la quantia i eludir així els requisits de publicitat o els relatius al procediment d'adjudicació que corresponguin." cosa que es realitza dividint una licitació en dues de diferents de 60.000 i 50.000 € respectivament, que, curiosament, sumen un total de 110.000 euros, quantitat única per la qual la llei impedeix acudir a un procediment negociat, i obliga a fer els tràmits del procediment general amb publicitat i concurrència.

També considerem que el fraccionament vulnera l'article 48 de l'esmentada llei que habilita les unions d'empreses per poder concórrer a una licitació com la recorreguda. El Consorci però, obliga als respectius adjudicataris a emetre conclusions unificades, establint un condicionant apriorístic sobre les seves respectives actuacions. Això evidencia de facto un únic projecte i reafirma l'existència d'una única licitació que s'ha duplicat però què el seu objecte és que ofereixin una única opinió. Els dos contractes tenen les mateixes clàusules que obliguen els adjudicataris a treballar plegats, amb l'obligació d'efectuar els estudis plegats en les mateixes tres fases. Tot això entra en contradicció amb l'article 74, apartat 3, el qual només admet el fraccionament d'una contractació quan els diferents lots es puguin executar per separat, cosa que els propis plecs de condicions en aquest cas preveuen impossible, atès que els treballs han de coordinar-se en fase d'execució i en fase de conclusions.

En el present cas l'existència de dos equips diferenciats era completament salvable tot incloent la possibilitat de que hi poguessin concórrer les Unions Temporals d'Empreses, de conformitat amb allò previst a l'article 48 de la Llei 30/2007 de contractacions de les administracions públiques en una única licitació de 110.000 euros.

Garanties:

Considerem nuls de ple dret els contractes administratius impugnats atès que a les seves clàusules es preveu dispensar els licitadors de prestar la garantia econòmica prevista a l'article 83.1 de la Llei 30/2007 de contractacions de les administracions públiques, sense que es justifiqui la decisió de forma expressa tal i com l'esmentat article preveu. Adjudicació: Per a l'adjudicació dels dos contractes impugnats el consorci ha optat de forma irregular per fer una licitació d'acord amb els tràmits del procediment negociat, amb una evident vulneració de l'article 74.2 atès que es fracciona en dos contractes allò que s'hauria d'adjudicar en un de sol.

El procediment negociat, regulat en els articles 153 i següents de la Llei 30/2007 de contractacions de les administracions públiques, es preveu només per uns supòsits taxats establerts legalment a l'article 154. de l'estudi de la documentació es pot comprovar com les condicions tècniques i administratives són orfes de tota motivació que acrediti que ens trobem dins d'un dels supòsits taxats per a que el contracte s'adjudiqui mitjançant aquest procediment, com tampoc està acreditat, ni suficientment justificat, la manca de publicitat i concurrència.

Publicitat:

En no constar a l'expedient per quin dels supòsits previstos a la legislació s'adjudica el contracte mitjançant procediment negociat, no queda acreditada la exempció de l'obligació de publicitat de l'oferta prevista a l'article 161 de la Llei 30/2007 de contractacions de les administracions públiques.

Els tribunals han de dirimir i pronunciar-se sobre els fets denunciats. No obstant però, els fets exposats són una causa més de la manca de credibilitat i legitimitat que a data d'avui té sobre aquest estudi l'opinió pública majoritària de Cerdanyola del Vallès.

19. PER CONCLOURE: LA GREU PROBLEMÀTICA DELS SÒLS CONTAMINATS, I LA DESCONTAMINACIÓ DE CAN PLANAS

Com hem dit, els informes diversos han trobat en l'àmbit un total de 17 espais que són terrenys degradats per contaminació de diverses procedències, i que comprenen un total de parcel·les edificables que desconeixem. Tenim un total de 38,5 Has. de clots provocats per extraccions mineres (argiles i altres) que no s'han reblert amb terres ni enderrocs inerts. Es van omplir amb tota mena de terres contaminades a causa d'activitats generadores de residus tòxics i perillosos a més de residus industrials pròpiament dits, que afecten greument la salut dels que treballen o viuen en un entorn de 5 km., segons es fa evident en l'Estudi de l'Institut de Salut Carlos III de què parlem en el següent i últim apartat d'aquest document, l'apartat núm. 21. Tot això contrari a Llei i amb la tolerància o connivència de les autoritats que havien de vetllar precisament pel compliment de les lleis i ensems per la protecció de la salut dels estadants de l'entorn.

D'aquestes 38,5 ha. destaca l'abocador de Can Planas tant per la seva dimensió, 18,25 ha., com per la diversitat i quantia dels contaminants, que quasi acumula la totalitat dels cancerígens i demés tòxics possibles degut a les molt diferents procedències. Es dona la circumstància de que s'abocaren 118.000 tones de sals de segona fosa d'alumini (de un total autoritzat de sols 10.000) que al reaccionar amb l'aigua o la humitat desprenen 5 tipus de gasos: hidrogen, metà, amoníac, fofina i sulfhídric, aquest darrer letal a > 21 ppm, els dos primers carburants, i per tant susceptibles d'explosió en recintes tancats o per acumulació, essent el metà dels gasos més provocadors del efecte hivernacle al no ser cremats en torxa, per tant prohibida la seva sortida a escapament lliure, el amoníac irritant i la fofina altament tòxica, tot això segons la Toxic Encyclopaedia.

La llista dels altres contaminants i que superen els Nivells Genèrics de Referència (NGR) segons l'informe IDOM, pàgines 69, 70 i 71 de FASE II, són: antimoni, bari, crom (trivalent i hexavalent), cobalt, coure, plom, molibdè, níquel, estany, zinc, arsènic, cadmi, mercuri, benzè, etilbenzè, toluè, xilens, clorbenzens, clorfenols, policlorbifenils, cressols, naftalé, benzo(a)antracé benzo(b)fluoranté, benzo(a)piré, indé, cis i trans 1,2 dicloretilé, 1, 2 dicloretà i clorur de vinil. Cancerígens i tòxics.

Es va cercar una segona opinió sobre el Informe IDOM tota vegada que el trasllat a un nou emplaçament es pressuposava molt car, no es va considerar la regeneració "in situ", i les altres alternatives no eren satisfactòries. Es va encarregar a la Consultora AMPHOS i al Centre Tecnològic de Manresa (UPC), que disposava de la col.laboració de dos eminents acadèmics en Hidrogeologia i Gasos, aquest dictamen amb els treballs de camp que creguessin adients.

Els acadèmics co-directors de l'estudi d'AMPHOS i del Centre Tecnològic de Manresa, a més de trobar alguns màxims de benzè majors que els trobats per IDOM, parlen de considerar no el risc de cada contaminant per separat, ans per acumulació de tots i també parla de unes surgències del 2011 similar a la del 2004, el que evidència que l'abocador "segueix viu", com ho prova també les pudors que emet en els diversos punts on hi ha un forat, i les temperatures de les emanacions al exterior.

També se sorprenen els investigadors de què en superfície es trobin tants compostos orgànics volàtils (per bé que per sota dels NGR), el que mostra el poder d'arrastrar que té el vapor d'aigua i que podria fer pensar en el sanejament in situ de cara als volàtils.

La millor prova de què en enfocar l'estudi i la possible solució de l'abocador de Can Planes s'ha vist el perill que comporta l'actual estat sense procedir al seu sanejament, n'és precisament la proposta de fer-lo compatible amb el projecte urbanístic al seu entorn: impedir amb pous i extracció permanent tota entrada d'aigua freàtica als 2,5 milions de m³ de massa i al mateix temps provocar una depressió amb extracció de gasos en aqueixa massa equivalent a 18 illes de l'Eixample barceloní, de 5 pisos en altura (P+4), "per in saecula saeculorum", la prova més fefaent de què s'està davant una bomba en potència. També demanen més pous de lixiviats.

Precisament en el moment de redactar aquestes al·legacions fa poques hores els noticiaris ens han fet saber que a Berlín han descobert una bomba sense explotar llençada pel bombarders soviètics l'any 1945. Si no havia explotat es podria haver acordonat un perímetre de seguretat i seguir així indefinidament. Doncs, no. S'ha extret la bomba i s'ha sanejat el lloc. Fora el perill(!) Com manen les lleis de prevenció, i en el nostre cas la Llei 22/2011, de Residus i Sòls contaminats. Defineix sòl contaminat com "aquell que té les característiques alterades negativament per la presència de components químics de caràcter perillós procedents de la activitat humana, en concentració tal que comporti un risc inacceptable per la **salut humana** o **el medi ambient**, segons criteris....." Es dona la circumstància de que la parcel·la ocupada per PAVIBAR es la única que ens consta declarada com a sòl contaminat. Hi veiem una contradicció en l'exposició de motius on es diu que va haver-hi vessament (s) de productes asfàltics al terreny on s'ubicava l'activitat per més endavant dir-nos que com que no lixivava serveix per rebre el clot de l'abocador Montserrat II.

Queda patent i contradictori que es pugui declarar sòl contaminat un terreny per uns vessaments puntuals de ben poca fondària i en canvi no es vulgui declarar un terreny amb tota mena de tòxics i verins amb una fondària de fins a 40 i 60 metres i que no és en cap cas un "dipòsit controlat, tal com hem argumentat al punt núm 15 del present document. No resisteix una anàlisi a la llum de la Llei de sòls contaminats i la de Responsabilitat Mediambiental i Llei 26/2007 de Reglament de la Responsabilitat Mediambiental que obliga a declarar al Registre aquestes incidències tenint en compte que segons la professora Dra. ***** el delictes no prescriu. El sòl és un

recurs no renovable. Cal anar al Registre abans de declarar el sòl com a contaminat, fins i tot sense saber si ho serà.

És evident que la legislació de la UE considera contaminats tant els clots (*landfill*) com els vessaments de poca fondària (*contaminated soils*). En alemany en ambdós casos foren *altlasten*. Salta a la vista que els clots porten molt més perill.

Es per tots aquests enraonaments, que també son vàlids per als abocadors del Àmbit 1, i altres, per be que en menor escala, amb problemes de lixiviats i gasos, que cal procedir a la neteja i sanejament previs: descontaminació, abans de procedir a l'ocupació urbanística del territori.

Paradoxalment en el cas del abocador de Can Planas, es va reblir també amb terres contaminades de la fca. S.A.CROS de Badalona, ja enderrocada, que havia fabricat productes químics inorgànics i de les instal·lacions de FNCE, Fabricación Nacional de Colorantes y Explosivos, a Sant Andreu-La Sagrera perquè s'havia d'urbanitzar amb habitatges. Actualment ja hi viuen.

21. ESTUDI EPIDEMIOLÒGIC QUE EVIDENCIA MÉS RISC DE CÀNCER A L'ENTORN DE PLANTES DE TRACTAMENT DE RESIDUS PERILLOSO, MOLTS DELS QUALS SÓN PRESENTS A L'ABOCADOR DE CAN PLANAS

Recentment un estudi epidemiològic realitzat per investigadors de l'estat espanyol i publicat en una revista científica de gran prestigi internacional demostra, basant-se en una metodologia matemàtica, la major incidència de càncer en les poblacions properes a incineradores i instal·lacions de tractament de residus perillosos.

L'estudi, publicat a la prestigiosa revista *Environment International* per investigadors de l'Institut de Salut Carlos III de Madrid (el principal Institut d'Investigació Biomèdica d'Espanya), utilitza una base de dades molt extensa, abastant el període 1997-2006.

L'estudi, dels primers en analitzar aquesta problemàtica, conclou que estadísticament hi ha un risc elevat, tant per a homes com per a dones, de mort per càncer (estómac, pulmó, pleura, ronyó i ovari) en ciutats situades prop d'incineradores i plantes de tractament de residus perillosos.

Tan sols al 2007, les 129 instal·lacions analitzades van alliberar 525.428 tones de substàncies tòxiques a l'aire i 4.984 tones a l'aigua. No cal dir que precisament aquest és un dels principals problemes que presenta Can Planas: la contaminació de l'aire i de les aigües, tal com ho han demostrat tots els estudis publicats fins a data d'avui.

El rigor científic d'aquest estudi queda palès pel prestigi de la revista en què va ser publicat, que sotmet les investigacions a un rigor metodològic excepcional. Però també es constata, per exemple, en el fet que es constata no tan sols per la metodologia emprada i l'extensíssima base de dades analitzada, sinó perquè, entre d'altres garanties de rigor científic, no s'han considerat les instal·lacions que havien començat a funcionar recentment perquè la influència en el desenvolupament dels tumors seria discutible si els períodes de latència mínims s'haguessin tingut en compte.

Cal dir que l'Estudi no analitza instal·lacions concretament l'abocador de Can Planas, que és una excepció única a Catalunya en el tractament de residus perillosos a causa de la seva idiosincràsia única. Els centres de tractament que han estat analitzats són plantes de tractament de residus perillosos en funcionament actualment, sotmeses al compliment de la normativa vigent i, en canvi, l'Estudi demostra com afecten greument la població que viu al seu voltant. A l'abocador de Can

Planes gran part dels residus perillosos industrials que aquestes plantes tracten estan enterrats, barrejats i sense aïllar, sotmesos a reaccions químiques permanentment que generen asos i lixiviat. Aquestes substàncies tòxiques i cancerígens també poden trobar-se a altres abocadors de la zona. en altres abocadors de la zona, com per exemple **cadmi, antinomi, crom hexavalent, PCBs, hidrocarburs, metalls pesats, clorats, benzè, tetracloroetilè, clorur de vinil, TPH, ALIFÀTIC -c30-c-40-, naftalè, monoclorobenzens, cresol, triclorofens, arsènic, hidrocarburs aromàtics policíclics (HAP), plom, tetracloroetà, naftalina tetraclorobenzè, níquel, bari, clorur de vinil, entre altres substàncies altament tòxiques i cancerígenes** que els Estudis existents deixen palès que conté l'abocador de Can Planas.

Segons els nostres càlculs, efectuats per persones expertes en estadística matemàtica., si traslладem les conclusions a què ha l'Estudi epidemiològic de l'Institut Carlos III de Madrid, nosaltres, que vivim a Cerdanyola, tenim un risc relatiu de càncer de pleura de 1.84 per homes i 1.71 per dones respecte a una persona que no viu aprop d'abocadors com Can Planas o plantes d'incineració com la del municipi veí, Montcada, on es cremen residus en una imentera. O sia, tenim un 84% més de probabilitats de tenir càncer de pleura els homes i 71% les dones que les persones que no viuen en poblacions que estan a un radi que superen els 5 km de distància d'aquestes plantes de tractament. Altres serien: Ovari, un 14% més alt. Renal, un 14%. Glàndula biliar, 26%. Fetge, 18%. Estomac, un 18%.

Per la seva rellevància copiem un paràgraf de l'apartat de "Conclusions" de l'Estudi:

“Los resultados de nuestro estudio confirman la hipótesis de un riesgo estadísticamente significativo más elevado de morir de todos los tipos de cánceres, tanto en los hombres como en las mujeres que residen en municipios situados cerca de incineradoras y plantas de tratamiento de residuos peligrosos y, concretamente, un mayor exceso de riesgo de padecer tumores en el estómago, el hígado, la pleura, los riñones y los ovarios. Además, este es uno de los primeros estudios en los que se analiza el riesgo de muerte por cáncer asociado a actividades industriales específicas en este sector a nivel nacional.” (sic).

L'Estudi es pot trobar complet a internet en l'enllaç:

<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0160412012002279>

XXXXXXXXXX

Presidenta de l'Associació Cerdanyola Via Verda

Cerdanyola del Vallès, abril de 2013